

SHERLOCK HOLMES:

*L'home que mai no va
néixer i que mai no
morirà.*

Treball de recerca

2n de Batxillerat

Curs 2014-2015

ÍNDIX

0. Introducció.....	5
1. L'autor: Sir Arthur Conan Doyle	7
1.1 Trajectòria literària	9
1.2 L'autor i el seu temps: l'Anglaterra victoriana.....	11
1.3 La moral victoriana.....	13
2. Arthur Conan Doyle i el seu detectiu: Sherlock Holmes.....	15
2.1 Font d'inspiració.....	15
3. Sherlock Holmes: la deducció com a mètode, l'extravagància com a estil.....	17
3.1 Els mètodes científics	17
3.1.1 El mètode inductiu.....	18
3.1.2 El mètode hipotètic-deductiu.....	18
3.2 Sherlock Holmes, el personatge	20
4. Arthur Conan Doyle i la tradició literària.....	25
5. El company i narrador: Watson	27
6. Estudi de l'obra <i>El gos dels Baskerville</i>	31
6.1 Datació i context.....	31
6.2 Resum argumental	31
6.3 Estructura.....	32
6.4 El mètode deductiu aplicat a l'obra	32
6.5 Dos mons contraposats: la superstició i la ciència	34
6.6 La natura i la ciutat	35
6.7 Els personatges	37

6.7.1 Els personatges femenins	37
6.7.2 Holmes: l'absent, l'heroi, i l'extravagant	38
6.7.3 El Dr Watson	39
6.8 El tema de l'amor	40
6.9 L'engany com a estratègia literària	41
7. Sherlock Holmes i l'actualitat	43
8. <i>El gos dels Baskerville</i> versus "The hounds of Baskerville"	47
9. Sherlock Holmes, icona i mite: algunes curiositats	51
10. Conclusions	55
11. Citacions textuais.....	57
12. Bibliografia.....	59

RESUM

Al marge d'alguns antecedents, la novel·la policíaca neix al segle XIX. Amb Auguste Dupin, Edgar Allan Poe introdueix la parella formada pel detectiu i el seu company, el narrador. A Anglaterra, en plena època Victoriana, Arthur Conan Doyle crea el personatge de Sherlock Holmes, individualista, excèntric, a vegades arrogant, amb el seu inseparable company Watson. Sherlock Holmes està dotat d'unes extraordinàries capacitats d'observació, que juntament amb les seves habilitats deductives, manllevades del mètode hipotètic-deductiu, li permeten resoldre tota mena de casos. Entre la multitud de narracions curtes i novel·les que conformen el cànon holmesià, la novel·la *El gos dels Baskerville* és una de les considerades més reeixides. En aquesta novel·la es barreja una trama amb elements fantàstics amb una trama criminal. En aquesta mateixa novel·la, es contraposen una mentalitat científica amb una mentalitat supersticiosa, l'ordre urbà amb el camp feréstec i màgic. Igual que altres novel·les i narracions de Sherlock Holmes, aquesta ha estat portada a la gran pantalla diverses vegades i reinterpretada en diverses sèries televisives, entre les quals destaca la de la BBC comparada en aquest treball amb la novel·la. Per això he estudiat les obres de Conan Doyle que tenen per protagonista Sherlock Holmes en el seu context històric i més especialment la novel·la *El gos dels Baskerville*. Després he establert una comparació entre aquesta novel·la i el capítol "Els gossos de Baskerville" de la sèrie *Sherlock*.

ABSTRACT

The detective novel was born in the nineteenth century. With Auguste Dupin, Edgar Allan Poe introduced the couple of the detective and his partner, the narrator. In England, during the Victorian period, Arthur Conan Doyle created the character of Sherlock Holmes, individualistic, eccentric and sometimes arrogant with his inseparable colleague Watson. His extraordinary observation and deduction skills allow him to solve all the crimes. Among the short narrations and novels constituting the Holmesian canon, the novel *The hound of Baskerville* is reputed to be one of the best. In it, we find fantastic elements and a criminal plot. Also the scientific thinking is faced to superstitious mentality, the order of the city to the wild and magic landscape. This novel, has been brought to the cinema several times and reinterpreted in television series produced by the BBC. In this work I study the Sherlock Holmes novels and stories

attending to the historic moment and specially *The Hound of Baskerville* comparing the novel and the chapter “The hounds of Baskerville” of the BBC’s series.

0.INTRODUCCIÓ

*“When you have eliminated the impossible,
whatever remains, however improbable, must
be the truth.”*

Sherlock Holmes in The sign of the four.

El món dels detectius sempre m’avia interessat. Fa un temps, em mirava una sèrie anomenada el Detectiu Conan. En un capítol d’aquesta sèrie van fer una referència al personatge de Sherlock Holmes i em va cridar l’atenció. Jo havia sentit a parlar molt del personatge i de les magnífiques novel·les de Doyle, però mai no m’avia imaginat que fos un personatge tan important en la literatura.

En el moment d’escollir el tema del treball, vaig pensar que seria molt interessant veure l’actualitat i el passat d’aquest personatge fent un viatge en el temps des de la primera novel·la que s’havia publicat de Doyle fins a les sèries, pel·lícules i exposicions que encara ara protagonitza Holmes.

Em va cridar molt l’atenció saber per què de tots els detectius que havien protagonitzat diferents novel·les, Sherlock Holmes era el que continuava tenint més vigència i actualitat en tots els àmbits. Quan vaig començar a documentar-me sobre el tema la meva sorpresa va augmentar en saber que el dia que Doyle va decidir acabar amb la vida del personatge de Sherlock Holmes hi va haver una gran reacció popular de dol i protesta.

La realització d’aquest treball m’ha exigít la lectura detallada dels diversos llibres de Sir Arthur Conan Doyle per tal de tenir un coneixement més ampli del personatge i també per poder il·lustrar tot el marc teòric. De l’extens catàleg de novel·les i cicles de narracions curtes que constitueixen el cànon Holmesià, he estudiat de manera més detallada el llibre *El gos dels Baskerville*. Aquesta elecció ha estat motivada per les següents raons: Entre totes les novel·les de Holmes és considerada una de les més reeixides, tant des del punt de vista estructural com estilístic. I com que aquesta novel·la representa la resurrecció de Holmes després de l’intent de Conan Doyle de

desempallegar-se del personatge, conté una presentació del detectiu. De totes les seqüeles i adaptacions als diferents mitjans, aquesta és una de les més portades a la pantalla i més tractades en les sèries televisives. Per això, he establert una comparació amb una de les adaptacions modernes que, per la seva llibertat en la relectura del text, la fa especialment interessant.

Tenint en compte la inexistència de cap estudi anterior dedicat a l'obra, un dels apartats que més dedicació m'ha exigida ha estat l'estudi conjunt de la novel·la i la producció televisiva de *El gos dels Baskerville*.

Primerament he tractat la figura de l'autor intentant correlacionar vida i obra. A continuació m'he ocupat de la figura del detectiu protagonista d'aquestes històries, fent especial èmfasi en la seva personalitat, la relació amb el seu inseparable company el Dr Watson i els mètodes utilitzats en la resolució dels casos, que és una de les coses que el fan especialment important entre tots els detectius de ficció. Per les raons abans esmentades, el treball continua amb l'estudi de la novel·la i la comparació amb el capítol de la sèrie *Sherlock* de la BBC. Per corroborar la nostra hipòtesi inicial, he buscat les petjades del personatge en l'actualitat. I per cloure l'estudi he adjuntat un apartat on es recullen un seguit de curiositats i d' icones que identifiquen el personatge.

El títol d'aquest treball, *Sherlock Holmes: L'home que mai no va néixer i que mai no morirà*, fa referència a l'actualitat que té el personatge ja que veurem que actualment és encara present en molts àmbits i no només en la literatura. Els personatges de les novel·les de Doyle han aconseguit transcendir i perdurar al llarg dels anys i sobretot conservar la vigència.

Agraeixo a la meua tutora del treball de recerca, la seva dedicació, els seus suggeriments, les seves correccions, i en general la seva implicació en el tema, sense els quals aquest treball no hagués estat possible.

Vull fer extensiu aquest agraïment als meus pares, que m'han encoratjat al llarg de la realització d'aquest treball.

1.L'AUTOR: SIR ARTHUR CONAN DOYLE

Fill de Charles Altamont Doyle i Mary Foley Doyle, Sir Arthur Conan Doyle va néixer a Edimburgh el 22 de maig de l'any 1859 i va morir al Regne Unit el 7 de juliol de l'any 1930.

Charles Altamont Doyle no va ser un exemple a seguir per Arthur Conan Doyle, ja que era alcohòlic i aportava uns ingressos molt baixos per mantenir tota la seva família.

En algunes novel·les de Sir Arthur Conan Doyle podem veure un cert menyspreu envers alguns personatges que tenen certa relació amb l'alcohol. Aquesta situació la podem trobar reflectida en un fragment del llibre *Estudi en*

escarlata que diu: "(...)He vist molts borratxos a la meua vida, sap?, però cap de tan estrany com aquell homenot. Quan vaig sortir era a l'entrada del jardí, recolzat a la reixa i cantant amb totes les seves forces no sé què de la bandera nova de Colombina, o alguna cosa per l'estil. No era capaç de posar-se dret i encara menys d'ajudar(...)"(1)

Tot això és a causa de la situació familiar que Doyle vivia. Per a ell va ser un dels fets que més el va marcar. Mary Foley, la seva mare, el va protegir molt, ja que abans que nasqués Arthur Conan Doyle havia tingut altres fills. Malauradament havien mort. Això va fer que Mary Foley el cuidés molt per tal

que no li passés el mateix que als seus germans. A causa d'això podem veure que en algunes de les seves obres hi ha relacions familiars que no són del tot normals i s'ajusten a la relació que Doyle va tenir amb la seva família. En aquest fragment de l'*Estudi en escarlata* ens en dona un exemple clar: (...) *Em paguen una lliura per persona i dia, catorze lliures per setmana, i estem a la temporada fluixa. Sóc vídua i el fill que tinc a la marina m'ha costat*

Imatge de Sir Arthur Conan Doyle.

Fotografia familiar on apareixen Arthur Conan Doyle i els seus pares.

molts diners. Em dolia de perdre aquell ingrés. Vaig fer el que em va semblar més convenient. (...) Em vaig quedar tranquil·la quan vaig veure que se n'anava. El meu fill ara està de permís, però no li vaig dir res de tot això perquè té un caràcter violent i s'estima molt la seva germana.” (2)

A l'edat de nou anys, la seva mare l'envia lluny de casa, a una escola de jesuïtes, per tal que Doyle no hagués de viure la situació familiar derivada de l'alcoholisme del seu pare. Al cap de dos anys d'estar-hi es va començar a aficionar a la literatura. Les seves estones lliures les aprofitava per llegir Walter Scott, Jules Verne... Doyle va estudiar a Stonyhurst on es va llicenciar en Medicina. Al cap d'uns anys se'n va anar a viure a Portsmouth i allà va trobar feina en una clínica. Quan va haver acabat la carrera, Doyle es va veure pressionat per George Budd, que era un antic company d'universitat, per fer de metge en un vaixell que havia de recórrer les costes d'Àfrica. Quan van tornar d'aquest petit viatge, ells dos junts van obrir una consulta a Plymouth, que va durar pocs mesos perquè a Doyle no li agradava gens com Budd tractava tots els seus pacients. Després d'haver estat resident a Plymouth, se'n va tornar a Portsmouth.

L'any 1885 va contraure matrimoni amb Louise Hawkins amb la qual va tenir dos fills. Al cap d'uns anys de matrimoni, la seva esposa va emmalaltir de tuberculosi, i, per tal que la seva salut millorés, van decidir anar a viure a Suïssa. L'any 1897 van tornar a Portsmouth, i Doyle va conèixer Jean Leckie, de la qual es va enamorar. L'any 1906 Louise Hawkins va morir. Després de la seva mort Doyle es va casar amb Jean Leckie, amb qui tindria tres fills.

Jean Leckie, la segona esposa de Doyle.

Quan tenia estones lliures a la consulta esperant que vinguessin els pacients, Doyle escrivia relats, aventures...

Això va fer que acabés deixant tot el món de la medicina i es dedicés plenament a la literatura. Tot i així ell mai no havia pensat que acabaria sent escriptor i que els seus llibres acabarien tenint tant de èxit.

Desgraciadament l'any 1906 va morir la seva dona i va perdre un fill i un germà.

Un dels seus fills va morir d'una pulmonia que va agafar durant la guerra. Aquest fet va ser l'inici d'una nova etapa en la vida de Sir Arthur Conan Doyle. En aquesta etapa Doyle creia en la màgia i defensava que hi podia haver fets paranormals. Aquestes idees el van allunyar d'un gran amic seu, Harry Houdini(3), ja que els seus pensaments eren totalment contraris.

Tot i així en aquesta època també va escriure algunes obres. Va publicar *El món perdut*, una novel·la de ciència ficció. També va publicar *L'última salutació a l'escenari*, on apareixia l'estimat personatge del Sherlock Holmes.

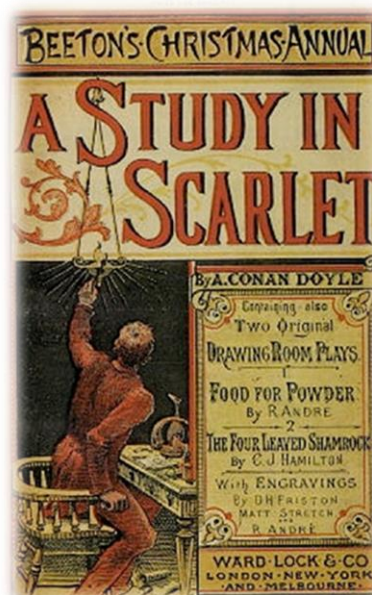
Tres anys abans de la seva mort va publicar *L'arxiu de Sherlock Holmes* que seria l'últim recull de relats escrit per ell abans de la seva mort.

Arthur Conan Doyle va morir el dia 7 de juliol de 1930, però el seu famós detectiu encara seguia viu perquè es van començar a fer obres de teatre o pel·lícules en què el protagonista era Sherlock Holmes.

1.1 TRAJECTÒRIA LITERÀRIA DE SIR ARTHUR CONAN DOYLE.

El gust per la literatura de Doyle arrenca de la seva etapa d'adolescent, durant la qual va llegir obres de Jules Verne, Walter Scott, entre altres.

Va ser a Portsmouth on va iniciar la seva carrera literària. La seva consulta mèdica no li proporcionava una còmoda posició econòmica, i fou arran d'això que va començar a escriure relats d'aventures d'escàs èxit, que van ser publicats en una revista setmanal. Després d'escriure dues novel·les que no van arribar a veure la llum, el 1887 veu publicada la seva primera novel·la *Estudi en escarlata*. És en aquesta obra quan Holmes coneix el Dr Watson que es convertirà en el seu inseparable company. Tot i que no va tenir un gran èxit, va anar a parar a les mans d'un editor nord-

Portada de la primera novel·la de Doyle.

americà, que li va encarregar una segona novel·la en què el protagonista fos Sherlock Holmes. Aquesta novel·la feta per encàrrec s'anomenaria *El signe dels quatre*, i fou

publicada l'any 1890 a Estats Units i a Anglaterra.

Admirador de Walter Scott, l'any 1889 va publicar una novel·la històrica anomenada *Micah Clarke* ambientada a Anglaterra, i el 1891, una altra, de temàtica també històrica: *La companyia blanca*. Malgrat les reaccions poc favorables dels lectors, Doyle es va resistir a abandonar la novel·la històrica.

A petició de la revista "*Strand*", Doyle va escriure noves històries que van ser recollides sota el nom de *Les aventures de Sherlock Holmes*. Arran de la bona acollida del públic, es veu obligat a escriure noves aventures. Insatisfet amb el ritme que li imposaven les exigències de l'editor, demana cada cop una suma més important de diners amb l'esperança que les seves aspiracions econòmiques no siguin satisfetes. Arriba a demanar la suma de mil lliures, que és acceptada per l'editor a canvi de la redacció de *Les memòries de Sherlock Holmes*, col·lecció de relats curts. Per tal de desempallegar-se del personatge de Sherlock Holmes i dedicar-se plenament a la novel·la històrica, en el darrer relat, *El problema final*, fa que Holmes, mentre lluita contra el seu enemic, el professor Moriarty, caigui a les cascades del Reichenbach.

La mort de Sherlock Holmes va tenir repercussions molt grans. Els carrers de Londres es van omplir de gent que portaven braçalets de dol per la mort del personatge. També hi va haver obrers que es van declarar en vaga. La revista on es publicaven les seves històries, va tenir unes 20.000 baixes. Tot i així, Doyle no pensava ressuscitar Holmes.

L'any 1899 hi va haver una guerra que va enfrontar Anglaterra contra els bòers sud-africans. Doyle es va oferir com a metge voluntari per la gent que quedés ferida a causa de la guerra. Arran d'aquest fet Doyle va publicar un llibre l'any 1900 anomenat *La gran guerra dels bòers*.

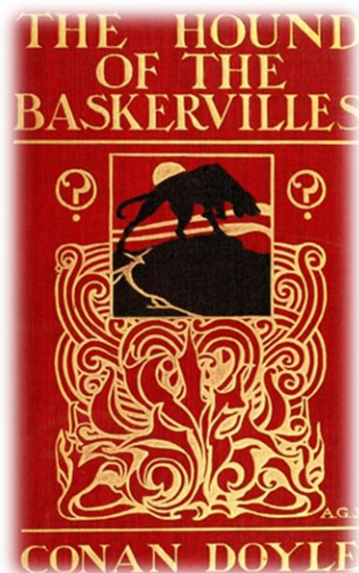
Acabada la guerra, Doyle va passar uns anys a la ciutat de Devon. Allà va descobrir una llegenda que li va cridar molt l'atenció, en la qual el protagonista era un gos fantasma. Va pensar que si escrivia una novel·la sobre aquesta llegenda, el personatge de Sherlock Holmes hi era imprescindible.

El gos dels Baskerville va ser el llibre que va escriure basant-se en aquesta llegenda i va ser publicat en fascicles. El primer va sortir l'agost de 1901. Doyle, quan va haver acabat aquesta novel·la es va sentir realment satisfet de la feina que havia estat fent i aquesta, la podem considerar una de les seves millors novel·les.

Arran de l'èxit, Doyle es veu obligat a escriure nous relats sobre Holmes, que tenen per títol *La tornada de Sherlock Holmes*, els quals van tenir un gran nombre de vendes.

Dotze anys després d'aquesta última publicació, recull els últims vuit casos del detectiu en un llibre anomenat *Els darrers aplaudiments*. Aquí ens anunciava la seva retirada fent-nos també saber que el personatge de Sherlock Holmes no tornaria a aparèixer més. Tot i així, no va ser l'últim cop que el vam veure resolent els seus casos.

Tres anys abans de la seva mort va publicar *L'arxiu de Sherlock Holmes* que seria l'últim recull de relats escrit per ell.

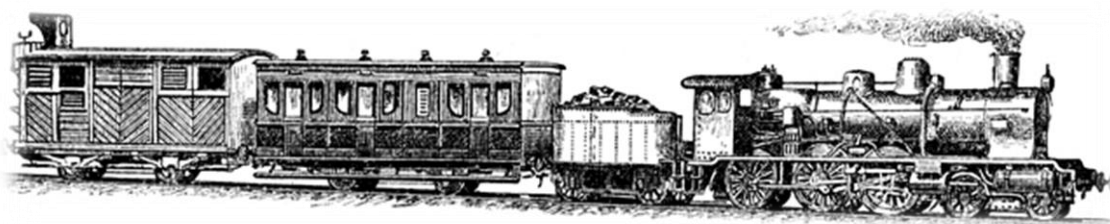
Portada de la novel·la *Els casos dels Baskerville*.

1.2. L'AUTOR I EL SEU TEMPS: L'ANGLATERRA VICTORIANA.

Arthur Conan Doyle va viure de ple l'Època Victoriana, el període comprès entre els anys 1837 i 1901, que corresponen al regnat de Victòria I d'Anglaterra. Així mateix les seves obres s'ambienten durant aquest període.

Aquesta època es caracteritza per una gran prosperitat econòmica i un gran progrés científic i tecnològic. L'Imperi Britànic passa a governar bona part de tot el món. Les condicions de vida milloren en totes les classes socials, i els comportaments públics i privats es veuran condicionats per l'anomenada moral victoriana.

Amb la arribada de la màquina de vapor, es produeix una revolució en els mitjans de transport. Un dels més importants i més útils va ser el ferrocarril, que permetia a tota la gent de l'època poder-se moure d'un lloc a un altre sense perdre gaire temps i sense haver-se de gastar gaire diners. Tot i així el ferrocarril també va ser utilitzat per

Imatge d'un ferrocarril de l'època Victoriana.

transportar mercaderies d'un lloc a un altre i també facilitava els desplaçaments llargs.

El fet que es desenvolupés aquest nou mitjà de transport es veu reflectit en les seves obres, ja que sempre que han de fer un desplaçament llarg utilitzen el tren.

Hi va haver una transformació a nivell econòmic que va portar un canvi en general a tota la societat. La població va créixer molt i la majoria de la gent que vivia al camp es va traslladar a la ciutat. Els que es van traslladar a la ciutat eren persones que pertanyien a una classe social baixa i tots aquests vivien en un mateix barri o a la mateixa petita ciutat.

La societat estava organitzada en tres classes socials: la burgesia, els sectors liberals i el proletariat.

Dintre d'aquesta classe alta podem diferenciar per una banda nobles, aristòcrates, banquers i grans empresaris. Tota la gent que abastava aquesta classe tenien força possessions, eren rics, i es guanyaven la vida molt bé.

Pel que fa a la classe mitjana hi podíem trobar metges, advocats...

I per últim, el proletariat, que era la classe més baixa, i era molt més àmplia que la burgesia. La majoria de la gent eren treballadors, i tots els diners que guanyaven només els podien dedicar a fer tirar endavant la seva família. No només treballava la figura de l'home a la família sinó que també ho feien les dones, normalment com a criades o majordomes de casa, tot i així remunerades amb un sou precari. Els fills també havien de fer les feines més dures i perilloses.

Com que la majoria de les indústries i els llocs de treball es trobaven a les ciutats, tota la gent que vivia al camp va haver d'emigrar per tal de poder tenir una feina i aportar un sou a les seves famílies. Aquest augment de la població va provocar molts canvis a nivell de les metròpolis. Aquest ascens va provocar que a partir d'aquell moment els salaris fossin molt més baixos, ja que hi havia una demanda tan elevada de feina que els treballadors s'havien de conformar amb un salari baix. També va augmentar molt el nombre de barris marginals, perquè les famílies no tenien prou diners per pagar-se una casa amb bones condicions a les ciutats. Al llibre *Els darrers aplaudiments* al relat "*El cercle roig*" podem veure com ens fa una descripció de com eren les ciutats: "*(...) A dos quarts d'una ens trobàvem a les escales d'accés al dormitori de Mrs. Warren, un edifici*

alt, esprimatxat, de maons grocs, situat a Great Orme Street, un passatge estret a la banda nord-est del British Museum(...)"(4)

A les ciutats existia una zona que era destinada a la burgesia, amb grans construccions destinades a usos institucionals, museus, sales de concerts... Gràcies a tots aquests llocs culturals, la burgesia podia satisfer els seus gustos. Per altra banda hi havia suburbis bruts i contaminats que era on residien tots els treballadors. A mesura que van anar passant els anys aquests es van traslladar a viure a les àrees perifèriques de la ciutat.

1.3. MORAL VICTORIANA.

La reina Victòria fou coronada a la mort del seu pare, Eduard, duc de Kent, amb només 18 anys. Aconsellada pel seu oncle, Leopold I de Bèlgica, es va casar amb Albert de Saxònia i Coburg. Arran d'aquest matrimoni, el pensament de la reina, abans liberal, esdevingué cada cop més conservador.

La reina Victòria I d'Anglaterra.

Els valors imperants d'aquesta època són el treball, la fe i la moral. Durant aquest període es va imposar una nova moral amb molta disciplina, grans prejudicis, i una molt bona educació. Uns dels valors que s'associen a aquesta moral són el sentit de la família, l'obediència a la gent superior, una sexualitat reprimida i una creença en la superació però sempre a través del propi esforç.

D'això se'n deriva un model de família, patriarcal, extraordinàriament jerarquitzat en la qual el pare era la màxima autoritat, mentre que els fills devien una absoluta obediència a la figura del pare.

L'educació dels infants es veu també afectada per aquesta manera de pensar, ja que els van educar amb una gran disciplina, una forta repressió i sota la màxima supervisió de la seva família. És una disciplina tan extrema que arriba un punt que es dona més importància al desenvolupament del caràcter de cadascú que no pas a l'ensenyament i l'aprenentatge.

Tot i que aquesta època ens vulgui fer veure que tot era gairebé perfecte, a les novel·les de Doyle ens dóna una idea de com realment eren les coses. Aquesta moral ens podia semblar rígida, estricta i que no es podia fer res fora del que estava establert però Doyle ens fa adonar que dins d'una família hi podia haver crims, robatoris, rancors... I que de tanta perfecció que es buscava acabaven sortint totes les imperfeccions.

Un dels aspectes importants en les novel·les de Sherlock Holmes són els costums imposats per la moral Victoriana.

A algunes de les novel·les de Arthur Conan Doyle la reputació i el bon nom dels personatges era realment important, i aquests personatges moltes vegades acabaven perdent la seva posició social o els seus diners a causa d'algun problema que havien tingut al llarg de la seva vida i s'havia acabat descobrint. Serien exemples de la doble moral, de l'interès per amagar tot allò que socialment era inacceptable. El detectiu Holmes serà, en diverses ocasions, coneixedor dels secrets més amagats de l'alta societat londinenca.

Aquest fet el podem veure reflectit al llibre *El retorn de Sherlock Holmes II* en aquest fragment: “(...) Perquè una il·lustre clienta ha deixat el seu llastimós cas a les meves mans. Es tracta de Lady Eva Brackwell, la més bella débutante de la temporada passada. S'ha de casar d'aquí a quinze dies amb el Comte de Dovercourt. Aquest dimoni té algunes cartes imprudents- imprudents, Watson, res més que això-, escrites per un jove terratinent necessitat de diners. Aquests documents bastarien per arruïnar el matrimoni(...)”(5)

L'educació que va rebre Doyle es veu una mica allunyada de tot el que seria la moral Victoriana. L'estructura familiar es basava en una jerarquitització segons la qual el pare era la màxima autoritat dintre d'una família. En canvi, en el cas de Doyle, com que el seu pare era alcohòlic, la mare prenia un paper més important en la família perquè era la que havia de procurar que la poguessin tirar endavant. Aquest fet ja era un dels principals que feia que la moral victoriana es veiés afectada i no seguis estrictament al peu de la lletra el que comportava aquesta forma de pensament. Tot i així, l'educació que rep Doyle sí que es veu condicionada per aquesta moral. La seva mare fa tot el possible perquè Doyle no es vegi afectat per la situació familiar i no hagi d'assistir deteriorament del seu propi pare.

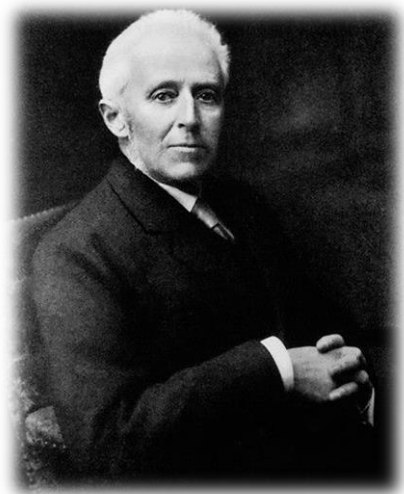
Aquesta moral imposada durant l'època de Victòria, es veu reflectida al llarg de les seves obres perquè no tenim cap coneixement sobre la vida afectiva de Holmes. Això ve donat perquè aquesta moral reprimia molt la sexualitat en totes les persones. Holmes podem dir que es presenta com un personatge asexual, ja que l'única cosa que sabem d'ell és l'admiració que té cap a Irene Adler, que sobretot és de tipus intel·lectual més que sexual.

2. ARTHUR CONAN DOYLE I EL SEU DETECTIU: SHERLOCK HOLMES

2.1 FONT D'INSPIRACIÓ.

En crear el personatge de Sherlock Holmes, Sir Arthur Conan Doyle s'inspira principalment en un personatge real.

Per pagar-se els estudis, Doyle va treballar durant una temporada a la consulta del doctor Joseph Bell, on mitjançant una entrevista, feia una fitxa per a cada un dels pacients que el doctor Bell després visitaria. Doyle va veure que el doctor Bell tenia unes dots d'observació extraordinàries que li permetien deduir el caràcter i altres característiques dels seus pacients o fins i tot saber el mal que patien.

El doctor Joseph Bell, la inspiració de Doyle.

En el moment de crear el personatge del detectiu Sherlock Holmes, Doyle li va atribuir totes aquestes qualitats. A partir de l'observació de petits detalls, Holmes en treu conclusions que resulten sorprenents per al lector. Vegem-ho en el següent diàleg entre Holmes i Watson extret de *Les memòries de Sherlock Holmes(I)* al relat "L'escrivent de l'agent de borsa":

(...) Ja m'adono que no us heu trobat gaire bé, darrerament. (...)

(...) em vaig passar tres dies tancat a casa per culpa d'un fort refredat. (...) em pensava que ja havia aconseguit de desembarassar-me'n de tot rastre.(...)

—Ho heu deduït doncs?

—Naturalment.

-A partir de què?

-De les vostres sabatilles.(...) –Aquestes sabatilles són noves.(...) Les soles estan lleugerament cremades. (...) he pensat que se us havien mullat i s’havien socarrimat en assecar-les. Però prop de l’empenya hi ha una petita etiqueta circular amb els jeroglífics del venedor. La humitat l’hauria desenganxat. Conseqüentment heu estat assegut amb els peus orientats cap al foc, cosa que no faria mai un home sa en el mes de juny. (...) Com tots els raonaments de Holmes, aquest semblava molt senzill un cop explicat. (6)

A més a més el va dotar d’altres qualitats manlevades del seu antic company d’universitat George Budd, amb qui durant una temporada va tenir una consulta a Plymouth.

George Budd era excèntric, irònic i autosuficient. En el tracte amb els seus pacients era molt sarcàstic. A la introducció de *El gos dels Baskerville* podem veure alguns exemples. (...) En una ocasió, a un pacient que es queixava de depressions li va aconsellar que, si la medicina prescrita no tenia efecte, s’havia d’empassar el tap de suro del pot, perquè ‘el suro és el millor salvavides en el cas d’enfonsament per depressió’. Un altre pacient, que volia perdre pes, va haver de sentir que en el seu cas no hi havia cap altra solució que insultar un policia i començar a córrer; l’exercici i la presó ja s’ocuparan de la resta. (7)

George Budd i Doyle a la consulta de Plymouth.

Fou arran d’aquest tracte, que Doyle, aconsellat per la seva mare va decidir deixar la consulta i traslladar-se a viure a Portsmouth.

3.SHERLOCK HOLMES: LA DEDUCCIÓ COM A MÈTODE, L'EXTRAVAGÀNCIA COM A ESTIL

En el conjunt de relats que va escriure Doyle, va decidir que Holmes apliqués de manera pràctica, a tots els seus casos, un mètode científic anomenat mètode hipotètic-deductiu. Aquest es va convertir en un pas important que havien de seguir la majoria dels detectius de les novel·les policiaques a l'hora de resoldre conflictes.

Aquest sistema, en el camp científic, és bastant complex, i el lector pot seguir el fil de la novel·la gràcies a les deduccions de Sherlock Holmes, però no vistes des dels seus propis ulls, sinó des del punt de vista de Watson. Majoritàriament al final de cada relat fa una recapitulació de la deducció de tots els fets. Llavors és el moment en què el lector pot acabar d'entendre el procés que ha utilitzat el detectiu.

Per tal de poder portar a terme aquest mètode, Holmes ha de seguir uns passos abans de trobar la solució final del cas. En primer lloc l'observació, que és el moment en que ell es comença a fixar en tots els detalls que li poden servir per resoldre el cas. Holmes creu que tots els fets que passen són per alguna cosa concreta i que les coses no passen perquè sí, per tant aquí és on comença a prendre consciència del cas. Sabem quan comença a elaborar les seves primeres hipòtesis perquè deixa volar la seva imaginació i el trobem en un moment de concentració. Finalment, quan ja ha seguit aquests passos, arriba el moment d'aplicar el mètode deductiu basant-se en els coneixements que abans ha adquirit.

La lupa, un objecte imprescindible per Holmes.

3.1.ELS MÈTODES CIENTÍFICS.

En totes les activitats humanes on volem adquirir coneixements fem servir diferents mètodes o camins. En ciència tenim una necessitat d'establir de forma rigorosa procediments per desenvolupar la investigació.

Les ciències experimentals empen bàsicament per un cantó la inducció i per altra el mètode hipotètic-deductiu.

3.1.1 MÈTODE INDUCTIU

Quan observem una mateixa propietat en diferents individus d'una mateixa espècie, podem induir que tots els individus d'aquesta espècie presenten aquesta propietat. En això constitueix la inducció. Com es pot veure, cal ser prudent quan empen aquest mètode. Podria ser que un cop establerta aquesta llei, descobríssim un individu que no verifica la propietat. Veuríem aleshores que aquesta propietat no era correcta.

3.1.2. MÈTODE HIPOTÈTIC-DEDUCTIU

El mètode hipotètic-deductiu segueix els següents passos:

Definició del problema

Formulació d' una hipòtesi

Conclusions

Contrastació de hipòtesi

Refutació de hipòtesi

Quan empen el mètode hipotètic-deductiu volem dir que a partir d'unes dades, siguin fets o objectes (Pas 1), intentem bastir una hipòtesi que els expliqui (Pas 2). A partir d'aquesta hipòtesi, en deduïm possibles futurs fets (Pas 3). Els nous fets que es van produint i els nous indicis que es van trobant han de ser explicables també en el marc de la hipòtesi formulada (Pas 4); i en cas contrari la hipòtesi ha de ser substituïda (Pas 5) per una que englobi i expliqui tots els fets coneguts fins el moment.

El famós detectiu Sherlock Holmes, per resoldre tots els enigmes que se li posaven davant, utilitzava diverses maneres per tirar endavant un cas. Normalment eren mètodes científics que se centraven concretament en mètodes com la lògica, l'observació i la deducció. Tot i així també s'havia de deixar guiar molt per la seva intuïció.

La majoria de vegades es planteja una hipòtesi i busca proves que la puguin confirmar, ja que mai no la dona per vàlida si no hi ha un seguit de proves que ho puguin demostrar. A través del mètode de l'observació, es fixa amb el major nombre de detalls

per petits que siguin perquè tots i cada un d'ells li poden proporcionar una informació que podria arribar a ser clau per poder resoldre el cas.

Primer de tot, per poder resoldre un cas i fer-ho de manera correcta Sherlock Holmes deia que t'havies de deixar guiar per la intuïció, perquè moltes vegades la primera impressió o el primer pensament que et passava pel cap podia ser el que al final del cas fos correcte. Una altra cosa que Holmes tenia en compte a l'hora de fer alguna deducció era analitzar a fons la manera d'actuar d'una persona. Això ho veiem reflectit al llibre *Els darrers aplaudiments* al relat "La capsa de cartolina": "(...)Però jo he estat assegut en silenci a la meva butaca, per tant... ¿quines pistes he pogut facilitar-vos?.(...)

-¿Esteu insinuant que heu llegit la meva seqüència de pensaments en les meves faccions?

-En les vostres faccions, i sobretot en els vostres ulls." (8)

A vegades alguns gests o maneres d'actuar el podien ajudar a saber alguna cosa d'aquella persona. Una de les característiques que tenia Sherlock Holmes era que a l'hora d'observar era dels únics que es fixava en detalls que la majoria de l'altra gent no es fixaven. Això ho podem veure a l'*Estudi en escarlata* en aquest fragment que diu: "(...)- L'escrit a la paret va ser fet amb l'índex mullat de sang. La lupa m'ha permès d'observar que el guix havia quedat lleugerament ratllat, el que no hauria succeït si l'ungla de l'home hagués estat curta i ben tallada. He recollit cendra del terra. Era de color fosc i escamosa; una cendra així només la fa un *Trichinopoli*.(...)"(9)

Dibuix de Sherlock Holmes amb la seva pipa i la seva lupa.

Tot i així Holmes també tenia una gran qualitat que era la de saber escoltar, i quan algun client li explicava algun cas, ell abans de parlar i treure'n conclusions escoltava tot el

cas. Gràcies a aquesta qualitat, Holmes també podia saber si el client no li explicava tot el cas o es deixava alguna cosa important. Quan ja havien proporcionat tota la informació a Holmes, ell ho analitzava i descartava les coses que eren menys probables o tenien menys lògica. Una de les coses importants a l'hora de resoldre un enigma també era poder parlar amb algú de confiança per poder-li explicar les conclusions. En el cas de Holmes sempre parlava dels casos amb el doctor Watson, que era una persona a qui tenia molta confiança perquè havien compartit molts moments. Aquesta companyia que li feia Watson a Holmes la podem veure reflectida a *“El robí blau”* al llibre *Les aventures de Sherlock Holmes (II)*: (...) *–Esteu ocupat- vaig fer-. Potser us interrompo. –En absolut. Estic content de tenir aquí un amic amb el qual poder discutir els meus resultats. (...)*”(10) També en podem veure un altre exemple a *“Les memòries de Sherlock Holmes”* al relat *“Silver Blaze”*: (...) *Us anomenaré tot seguit els fets essencials, ja que considero que res no aclareix tant un cas com discutir-lo amb una altra persona.*”(11) Tot i així un cas mai no s’havia de donar per acabat perquè sempre a última hora podia ser que es donés a la llum alguna pista o alguna hipòtesis i llavors tot hagués pogut canviar.

3.2. SHERLOCK HOLMES, EL PERSONATGE

Sherlock Holmes és un personatge nascut, suposadament en la ficció, pels volts de l’any 1854. Físicament feia una mica més d’un metre vuitanta, alt i prim. Tenia una cara estreta i un front ample, un nas prim i aguilenc i una mirada penetrant que el caracteritzava com a una persona desperta i decidida. Persona de pocs cabells de color negre i amb unes celles fosques i gruixudes. Els ulls d’un to grisós amb una mirada normalment cap a la llunyania. Els llavis prim i fermes. La seva veu alta i estrident. El seu tacte era molt delicat però, per contraposició, a les mans sempre hi tenia taques de tinta que es feia al seu laboratori de química. Tot i així era una persona molt obsessionada amb la neteja personal. Normalment, a l’hora de sortir al carrer, solia anar molt ben vestit, però a casa seva perdia tota

Un dels objectes més estimats per Holmes, la seva pipa.

l'elegància que mostrava de cara al públic vestit amb una bata d'un color grisós i a vegades blava.

Doyle el va caracteritzar com una persona amb molts vicis, tot i que en aquella època eren legals: Gairebé sempre fumava amb pipa i utilitzava un tabac molt fort. A part d'aquest vici també el va fer un consumidor de cocaïna i de morfina en moments difícils per al personatge. En general Holmes donava una importància mínima al seu estat de salut. Tot i així la seva salut es va veure afectada dues vegades: una per excés de treball i cansament i l'altra, al cap d'uns anys, amb símptomes que li feien veure que la seva feina li estava passant factura vers la seva salut.

Holmes era una persona molt desordenada i mai no es cansava de treballar. Es caracteritzava per ser comunicatiu però a vegades costava molt fer-lo parlar. Quan estava baix d'ànim podia estar dies sencers sense dir res.

Tenia cert entusiasme per algunes branques de la ciència. El seu company Watson afirma que, si no hagués treballat com a detectiu, tenia totes les qualitats per ser un excel·lent científic. Segons la relació que Watson fa del saber que ha observat que té Holmes, sembla que aquest s'interessés únicament pels que li pugui ser útil per al desenvolupament de la seva professió.

A nivell de coneixements, al llibre *Estudi en escarlata*, Watson ens fa una relació del que ell ha observat que té Holmes:

Senyor Sherlock Holmes: les seves limitacions.

Coneixements de literatura: zero.

Coneixements de filosofia: zero.

Coneixements d'astronomia: zero.

Coneixements de política: febles.

Coneixements de botànica: Bé en belladona, opi i verins. No sap res de jardineria pràctica.

Coneixements de geologia: pràctics però limitats. Distingeix d'un cop d'ull els diferents tipus de terres. En tornar de les seves caminades m'ha ensenyat els esquixos que li

havien caigut als pantalons i, pel color i la consistència, m'ha dit de quina part de Londres eren.

Coneixements de química: profunds.

Coneixements d'anatomia: exactes però poc sistemàtics.

Coneixements de literatura sensacionalista: immensos. Sembla saber tots els detalls de cadascun dels horrors comesos al llarg d'aquest segle. (12)

Al mateix llibre hi ha un fragment en què Sherlock Holmes parla sobre el que pensa ell, personalment, dels coneixements:

“(...) Considero que, originalment, el nostre cervell és com una petita habitació buida que hem d'anar omplint amb tants mobles com vulguem. Un ximple arreplega tot el que va trobant sense ordre ni concert, de manera que els coneixements que li podrien ser útils ja no hi caben o, en el millor dels casos, estan apilotats i barrejats amb moltes altres coses, i li és realment difícil de separar-los i d'utilitzar-los. El treballador especialitzat va molt amb compte a l'hora de posar coses a l'habitació que és el seu cervell. No hi tindrà res fora de les eines que el puguin ajudar a fer la seva feina, però, d'això sí, d'això en tindrà un gran assortiment i, a més a més, posades en l'ordre més perfecte. És un error pensar que aquesta petita habitació té parets elàstiques i que pot eixamplar-se sense límits.(...)” (13)

Aquí Holmes ens presenta una imatge seva com la d'una persona que només s'interessa per coneixements que li poden servir per al desenvolupament de la seva activitat professional. En podem veure un exemple més concret al mateix llibre *Estudi en escarlata*:

“(...) –Però el sistema solar!- vaig protestar.

-I a mi què m'interessa això?- m'interrompé amb impaciència-. Diu que girem al voltant del sol. Si ens poguéssim al voltant de la lluna no canviaria pas res, ni per a mi, ni per al meu treball, però alguna cosa en el seu gest m'indicà que la pregunta no seria oportuna. Vaig reflexionar tanmateix sobre la nostra curta conversació i vaig fer un esforç per treure'n les pròpies conclusions. Havia dit que no estava disposat a adquirir cap coneixement que no tingués relació amb el seu objectiu.(...)”(14)

Era un gran afeccionat a la música i ell, com a passatemps, tocava el violí, normalment en hores molt poc adequades, com veiem a l'*Estudi en escarlata* en un fragment que ens diu: “(...) *Realment em sentia molt cansat, i vaig obeir la seva indicació. Vaig deixar Holmes assegut davant el caliu i durant molta estona vaig sentir els plany suaus i melancòlics del seu violí i vaig saber que encara estava rumiant l'estrany problema que havia decidit desemmascarar(...)*” (15)

Holmes i el seu apreciat violí.

També era un aficionat a la pintura, la química, la paleografia, el tabac, la cocaïna i l'opi, pràctica de tir a la seva pròpia sala d'estar, la boxa... Li agradava molt entrenar-se físicament però també quan ho necessitava podia estar-se hores i hores estirat al llit sense fer res o pensant en alguna cosa. Era una persona molt dormilega, però quan tenia algun cas per resoldre podia passar-se tota la nit pensant i l'endemà ser a primera hora a l'escenari on se situava el cas. Holmes tenia una gran capacitat per disfressar-se, ja que moltes vegades ni el seu company Watson el podia reconèixer. Aquesta capacitat que tenia la podem veure reflectida en un fragment del llibre *El signe dels quatre* al capítol nou on ens diu:

(...) Travessà la cambra moixament i s'assegué amb el rostre entre les mans. En Jones i jo reprenguérem els nostres cigars i la nostra conversa. De sobte, però, irrompé la veu d'en Holmes.

-Crec que també jo em mereixo un cigar- digué.

Tots dos botàrem de les nostres cadires. En Holmes estava assegut al costat nostre amb un aire d'assossegada diversió.

-Holmes!- vaig exclamar-. Sou aquí! Però i el vell?

-És aquí el vell –va dir el meu company mostrant una pila de cabell blanc-. És aquí... perruca, patilles, celles, i tota la resta. Ja ho sabia, que la meva disfressa era força bona, però poc m'esperava d'una acollida com aquesta.

-Ah galifardeu! –exclamà en Jones, encantat-. Podríeu haver esdevingut un actor, i un bon actor. Teniu la tos característica d'un asil, i aquestes dèbils cametes valen almenys deu lliures la setmana. M'ha semblat conèixer la resplendor dels vostres ulls, però. Com veieu no ens heu pas enredat del tot. (...)(16)

Al llarg de tots els seus relats hem pogut veure Holmes disfressat de mariner, de lampista, d'home esportiu, de sacerdot italià i fins i tot de dona amb una edat avançada.

Sherlock Holmes va ser una persona sense relacions conegudes amb gent del sexe contrari, tot i que només coneixem que Holmes mostra interès per una dona. Aquesta era Irene Adler. Al llibre *Les aventures de Sherlock Holmes*, al relat “*Un escàndol a Bohèmia*” Watson comenta referint-se a Holmes: (...) *Per a Sherlock Holmes, ella és sempre la dona. Rarament he sentit que la mencionés per cap altre nom. Als seus ulls, eclipsa i supera tot el que fa al seu sexe. No és pas que sentís per Irene Adler cap emoció que tingués res a veure amb l'amor. Totes les emocions, i aquesta última en particular, repugnaven a la seva ment freda, precisa però admirablement equilibrada. Admeto que era la màquina d'observar i de raonar més perfecta que el món hagi conegut mai, però com a amant s'hauria col·locat en una posició falsa. Mai no parlava de les passions més tendres i dolces sense una rialleta de burla.(...)*” (17)

Tot i així Doyle també ens va presentar Holmes moralment com una persona solitària en moments que necessitava reflexionar, austera, egocèntrica, hostil, esquerra, vanitosa, enginyosa, autoritària i moltes vegades amb falta de confiança cap a altres personatges. El que Watson destaca de Sherlock Holmes principalment és el seu nerviosisme, la passió, la impaciència i la curiositat resolien els seus casos. La solitud i l'aïllament eren necessaris en el personatge de Sherlock Holmes, ja que quan havia de resoldre algun cas necessitava una màxima concentració que no podia ser interrompuda per res. Holmes es va manifestar com una persona que no creia en el que era sobrenatural, sinó que per creure en alguna cosa s'havia de poder demostrar amb fets.

Sherlock Holmes treballava de detectiu no pel sou que pogués guanyar sinó perquè ell estimava la seva feina. Tot i així hi havia casos que li pagaven per la feina que havia fet una quantitat de 1.000 lliures. En un dels seus relats va rebre una recompensa de 12.000 lliures que li va donar el duc de Holderness a canvi que Holmes no expliqués res sobre aquell cas. Una quantitat tan elevada, per això, no la va rebre per cap altre cas. En alguns casos veiem que Holmes no vol ajudar la gent amb una posició econòmica

elevada ja que ell està allunyat d'aquest món més capritxós. En canvi, preferia ajudar un client que potser no li podria donar gaires diners però ell ja es conformava.

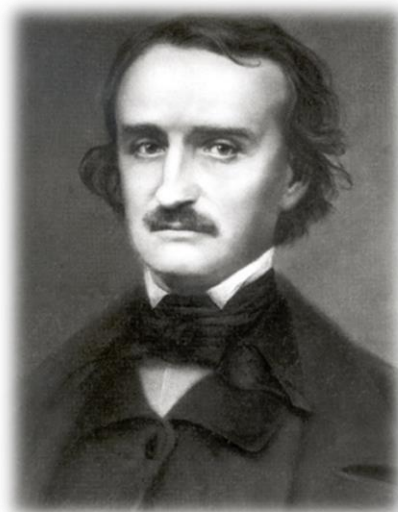
Holmes era un fanàtic del teatre i l'òpera. La seva màxima afecció era la música. La classe social a què pertanyia Holmes era una classe tirant a mitjana-alta. Cap de les aventures ens diu on ha estudiat. Se sap del cert que a Cambridge no hi va estudiar, i una de les possibilitats és que estudiés a Oxford. Tot i així sabem que ha tingut com a companys d'estudis gent força important que pertanyien a la noblesa. Això vol dir que econòmicament la seva família tenia una posició còmoda en aquest terreny. També sabem que té un germà, Mycroft Holmes, que treballa pel govern britànic i té un càrrec d'alta responsabilitat. Mycroft s'encarregava d'analitzar totes les dades que rebia el govern abans que arribessin a mans del primer ministre. Per tant tenia un càrrec d'un grau important i calia que fes molt bé la seva feina. Com que tenia aquesta posició important al govern podem saber que era una persona que rebia un bon sou.

Baker Street era el carrer en què vivia el personatge fictici de Sherlock Holmes. Estava situat a una àrea central de la ciutat de Londres anomenada West End. Aquest era un barri on residien les famílies de rendes elevades. De tots aquests fets que hem pogut veure, en podem deduir que provenia d'una família econòmicament benestant.

4. ARTHUR CONAN DOYLE I LA TRADICIÓ LITERÀRIA.

Va ser principalment gràcies a Edgar Allan Poe que Sir Arthur Conan Doyle va posar els peus per primer cop en el món de la novel·la policíaca.

Edgar Allan Poe va iniciar el gènere de la novel·la policíaca amb un relat anomenat *Els crims del carrer Morgue* escrita l'any 1841. En aquesta narració apareixen per primer cop tots els elements que caracteritzen aquest tipus de narracions: el personatge de l'investigador amb el company, un misteri i personatges sospitosos i per últim els testimonis. Tot i que Poe va ser una de les màximes influències de Doyle respecte aquest gènere, també hem de donar les gràcies a Émile Gaboriau, que és

Edgar Allan Poe, iniciador del gènere de la novel·la policíaca.

també per la seva influència que Doyle va acabar cultivant el gènere de la novel·la detectivesca. Una de les novel·les més importants que va escriure Gaboriau va ser *El cas Lerouge*, l'any 1863.

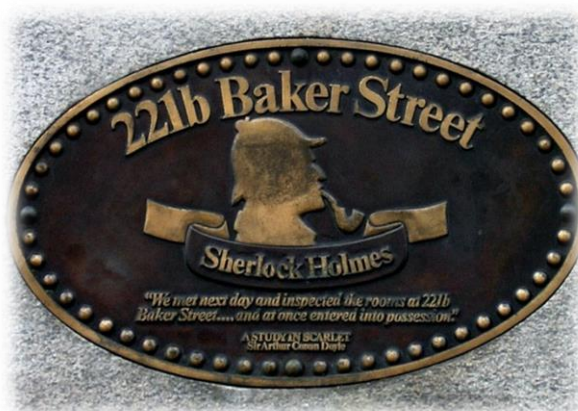
Les novel·les de Poe i de Gaboriau es caracteritzaven per una estructura metòdica i un gran suspens i l'estil era bastant moralitzador. Tant Edgar Allan Poe com Émile Gaboriau donen més importància al procés d'investigació que s'ha de portar a terme davant d'un crim, que no pas el fet que hagi passat alguna cosa greu.

Tots els detectius de les novel·les de Poe, Gaboriau i Doyle comparteixen les mateixes característiques a nivell d'investigació, ja que la majoria de vegades investiguen sobre el terreny en el qual hi ha hagut el crim i no pas sobre raonaments abstractes que els expliquen els testimonis.

Un dels fets que pot cridar l'atenció en les novel·les de Doyle és el fet que el narrador sigui el company de Holmes, el Doctor Watson. Totes les històries són narrades per ell, per tant és un narrador testimoni, i moltes vegades ens pot donar el seu punt de vista d'alguns fets. Tot i així Doyle no va ser el primer que va posar com a narrador un personatge important dintre del llibre, sinó que, a les novel·les de Leroux, també trobem un narrador testimoni.

Holmes és una representació dels personatges de les obres de Gaboriau i Poe, però molt més evolucionat, perquè a la novel·la de Poe, per exemple, el detectiu Dupin és una persona que és un geni pensant però no té les mateixes qualitats d'observació i deducció que posseïa Holmes. Aquest fet fa que Holmes sigui el primer detectiu científic de la història, que aplica els seus coneixements per resoldre els casos més difícils que se li posen al davant.

El personatge de Holmes va arribar a ser una persona fictícia tan important que gairebé va acabar eclipsant al seu propi autor. Molta gent que llegien les aventures de Sherlock Holmes s'acabaven creient que ell era una persona de veritat, i àdhuc i tot molta d'aquesta

Placa en honor al personatge de Holmes, que actualment es troba a Baker Street.

gent enviaven cartes al seu domicili 221B de Baker Street mentre Doyle encara era viu i fins i tot després de la seva mort. Fins i tot, va arribar un moment que molta gent tenien consciència de qui era Sherlock Holmes, però no sabien res del seu propi autor. Actualment aquest fet encara es dona en alguns casos.

En el moment que Doyle crea aquest personatge, li atribueix unes qualitats superiors a tota l'altra gent. Això ho va fer perquè fos un personatge que ressaltés. En el moment que Doyle acaba amb la vida de Sherlock, pensava que se'n podria lliurar per sempre, ja que ell el que volia era escriure novel·les històriques, però aquest fet va tenir unes repercussions tan grans que Doyle va haver de seguir escrivint relats on el protagonista fos Holmes per satisfer al públic que estava tan pendent d'aquest personatge.

5. EL COMPANYY I NARRADOR: WATSON

Seguint la fórmula que va establir l'escriptor Edgar Allan Poe al llibre *Els assassinats del carrer Morgue*, totes les aventures de Sherlock Holmes estan narrades pel mateix personatge, i aquest és el Doctor Watson, el seu company d'aventures.

Com que és un personatge que participa activament a tots els relats, ja que té un cert grau d'importància en les novel·les, ell és el que ens pot donar molta informació de la història ja que és un narrador intern i aquest es caracteritza per saber molts detalls de la història que un narrador extern no podria saber.

No hi ha cap fragment en les obres de Doyle que no estigui narrat pel Watson. A les obres de Sherlock Holmes, Watson és un personatge important i imprescindible per Holmes, ja que moltes vegades li dona un cop de mà a l'hora de resoldre els casos i a més a més perquè és el narrador.

Les novel·les de Doyle no haurien estat les mateixes i no haurien tingut

tant d'èxit si el narrador hagués estat una persona externa a l'obra o simplement una

El narrador en Sherlock Holmes, el Dr Watson.

altra persona. Gràcies a aquesta característica que ha emprat a les seves obres, Doyle, ha fet que fossin interessants i captivessin el lector.

Amb aquest tipus de narrador, tan proper a Holmes, sempre podem veure un altre punt de vista dels casos o de les preguntes que ens proposen. Si el narrador fos extern, probablement només tindríem un sol punt de vista en tots els casos que seria el del propi Holmes, en canvi d'aquesta manera tenim dos punts de vista i que moltes vegades no coincideixen.

En la narració dels casos de Sherlock Holmes, Watson ens explica que el detectiu té tota una sèrie de qualitats que ja hem esmentat abans, que fan que senti una extraordinària admiració per ell. En del decurs de la relació entre Watson i Holmes, el doctor Watson intenta posar en pràctica les habilitats de Holmes. Observació, deducció, elaboració d'una hipòtesi, seguint les passes del seu mestre.

Watson i Sherlock Holmes viatjant en tren.

Per contra, Sherlock Holmes sovint mostra en vers el doctor Watson una actitud condescendent, fins i tot displicent des de la seva superioritat intel·lectual. Vegem un exemple al llibre *El gos dels Baskerville*:

(...) Realment, us esteu superant Watson –digué Holmes empenyent la cadira enrere i encenent un cigarret-. Haig de dir que, en tots els relats que heu tingut l'amabilitat d'escriure sobre els meus petits èxits, acostumeu a ser molt discret sobre les vostres habilitats. Potser és veritat que no sou gaire lluminós, però sou un conductor de llum. Hi ha gent que no són genis però que tenen una capacitat remarcable d'estimular. Us confesso, estimat amic, que us dec moltíssim.

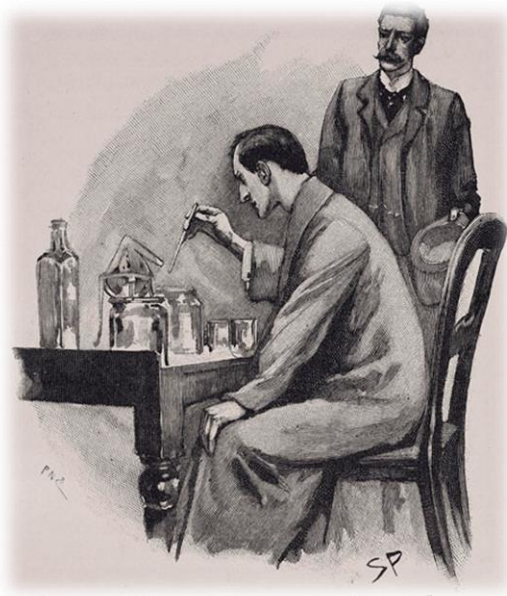
Mai no havia estat tan eloqüent, i haig d'admetre que aquelles paraules em van proporcionar un viu plaer perquè sovint m'havia ferit la seva indiferència a la meua admiració i els intents que ja havia fet de donar publicitat als seus mètodes.

També em va enorgullir pensar que havia aconseguit dominar el seu sistema per aplicar-lo d'una manera que mereixia la seva aprovació. (...)

-Interessant, però elemental –digué tornant al seu racó favorit del sofà-. És cert que al bastó hi ha alguns indicis que ens permeten fer algunes quantes deduccions.

-Que se m'ha escapat alguna cosa? –vaig preguntar amb cert orgull-. Suposo que no m'ha passat per alt res de transcendent.

-Estimat Watson, em sembla que la majoria de les vostres conclusions són errònies. Quan he dit que m'estimulàveu volia dir, per ser franc, que observant les vostres equivocacions em guiàveu ocasionalment cap a la veritat. No aneu errat del tot. (...)
(18)

Dibuix de Watson contemplant com el seu company Sherlock Holmes està treballant.

Per això, alguns cops el doctor Watson se sent menystingut pel seu company. Tot i així, Sherlock Holmes valora Watson com un bon company, en el qual pot confiar i a qui pot comentar les seves suposicions i els seus progressos en el procés de resolució dels casos.

Una de les característiques que diferencia Holmes d'altres detectius és la consciència que té de ser un personatge literari. Això omple les narracions de constants referències, valoracions i crítiques del que Watson ha escrit sobre ell.

Jerry Palmer, al llibre *Thrillers*, fa un breu escrit que ens parla de la figura de Watson: *“La figura de Watson s'explica com un suport elemental de la clàssica fórmula de la novel·la policíaca. Watson contribueix a distanciar el lector del detectiu. És una*

necessitat estructural perquè les secretes deduccions del detectiu ens semblin versemblants: al narrador se li ensenyen les claus, però no té prou enginy per valorar-ne el significat i transmetre'l al lector. A més, Watson ens condueix, fins i tot ens anima, a admirar el detectiu, i permet que la revelació final de la trama sigui més fàcilment manipulable. (19)

6. ESTUDI DE L'OBRA *EL GOS DELS BASKERVILLE*

6.1. DATACIÓ I CONTEXT DE L'OBRA

El gos dels Baskerville va ser escrit per Sir Arthur Conan Doyle entre l'any 1901 i 1902. Aquesta obra ja era una de les últimes que l'autor publicaria. A diferència d'algunes de les seves altres obres aquesta va aparèixer en fascicles en una revista anomenada "*The Strand Magazine*".

Doyle va escriure aquesta novel·la basant-se en una llegenda que li va explicar un amic seu, Fletcher Robinson, mentre passava les vacances a Cromer. Aquesta llegenda va causar una forta impressió en Doyle i va pensar que podria ser un bon argument per a una de les seves obres. Arran d'aquest fet, Doyle i Robinson van anar a conèixer la regió de Dartmoor per tal de poder fer una bona ambientació de l'obra i que fos el més real possible.

Aquesta obra significa la reaparició de Sherlock Holmes en el món de la novel·la policíaca ja que en l'últim relat de *El problema final* Doyle va voler acabar amb la vida de Holmes. Doyle escriu aquesta novel·la perquè va adonar-se que la mort de Holmes havia commogut un gran nombre de persones i com que havia sentit la llegenda gràcies a Fletcher Robinson, creu que és una bona oportunitat per fer que aquest magnífic personatge torni a aparèixer en el món de la literatura.

6.2. RESUM ARGUMENTAL DE L'OBRA.

Mort Sir Charles Baskerville de manera violenta, l'únic descendent de la família Baskerville, que ha estat vivint als Estats Units, ve a Anglaterra per prendre possessió del casal. El doctor Mortimer, amic de Sir Henry Baskerville, demana assessorament a Holmes ja que coneix una antiga llegenda que fa pensar una maledicció sobre els Baskerville i considera que Sir Henry pot estar també en perill. Sherlock Holmes encarrega al doctor

Sherlock Holmes i la cara del gos.

Watson la custòdia de Sir Henry. En arribar a Devonshire el doctor Watson té notícia de

la fuga d'un pres i fa coneixença de Stapleton, la germana del qual li fa saber que Sir Henry està en perill. Assabentat Watson que Sir Charles s'havia vist amb Laura Lyons, a qui Sir Charles protegia, la nit de la seva mort, això el porta a relacionar Laura amb Stapleton que ha ordit una trama perquè Sir Charles surti de casa seva de nit, essent aleshores que és mort. Detalls donats pel majordom de Sir Charles fan evident la participació del gos en aquesta mort. A partir d'aquests elements Sherlock Holmes descobreix que Stapleton és un Baskerville i que ha ordit una trama per apropiarse de l'herència dels Baskerville. Fent servir d'esquer Laura Lyons desemmascaren Stapleton, que fugint acaba morint al pantà.

6.3. ESTRUCTURA DE L'OBRA

L'estructura que segueix aquesta obra no sobresurt de l'esquema clàssic que consta de plantejament, o presentació del conflicte, nus, en què Watson ha de posar els cinc sentits per intentar resoldre l'enigma, i desenllaç, quan arriba Holmes per treure totes les conclusions adients i acabar resolent el problema.

Un fet a destacar d'aquesta novel·la és la funció que tenen el primer i l'últim capítol. El primer fa la funció de pròleg. Aquí se'ns torna a presentar l'heroi de Sherlock Holmes, desaparegut per als lectors des del relat *El problema final*, en què Conan Doyle havia intentat desempallegar-se d'aquest personatge. En canvi, l'últim fa la funció d'epíleg en el qual fa una recapitulació de tots els fets i es resolen moltes qüestions que s'havien pogut anar formulant.

6.4. EL MÈTODE DEDUCTIU APLICAT A L'OBRA.

Aquesta novel·la de Sir Arthur Conan Doyle és també una gran exemple per comprovar l'aplicació que fa l'autor del mètode deductiu. Aquest mètode apareix emprat en diferents episodis de l'obra, i Doyle des d'un bon principi, al primer capítol, ja fa ús d'aquest mètode com podem veure a continuació. A tall d'exemple analitzarem un episodi de l'inici de l'obra, que podríem titular "El cas del bastó oblidat".

Primer de tot, cal fer una **definició del problema**: Sherlock Holmes i Watson es troben un bastó al seu domicili que un visitant s'ha deixat el dia anterior. Per tal de poder-lo tornar al seu propietari han d'esbrinar qui és, on es troba. Seguidament cal **formular una hipòtesi**: Holmes li diu a Watson que a través de totes les característiques que pot observar en aquell bastó ell hauria de poder saber quina professió tenia i qui era. Watson

a través d'aquesta observació arriba a la conclusió que el propietari d'aquest bastó és un metge de poble i que probablement fa moltes de les seves visites a peu ja que el bastó ha rebut diversos cops i la virolla de ferro està gastada. En aquest bastó també hi ha escrit "dels seus amics del CCH" i Watson creu que aquestes inicials volen dir club de caçadors. Tot i així, en aquest cas Watson crea una hipòtesi falsa però que li acabarà servint a Watson per descobrir realment qui era el propietari del bastó. A continuació cal arribar a un seguit de **conclusions** que serien les que ha aconseguit esbrinar de l'observació d'aquest objecte: Watson creu que és un metge de poble, que aquest bastó li ha regalat un club de caçadors, i que moltes de les seves visites les fa a peu. Després cal portar a terme la **contrastació de la hipòtesi** però, en aquest cas, només podran saber si realment les seves deduccions eren correctes quan vegin qui és el propietari del bastó en el moment que el vagi a recollir. Per últim cal utilitzar la **refutació de la hipòtesi**, que en aquest cas seria veure que la deducció que ha fet Watson no és correcta. Durant tot aquest procés Holmes ha escoltat Watson, i ell ha anat traient les seves pròpies conclusions. A causa d'algunes hipòtesis errònies que havia elaborat Watson, Holmes pot arribar a la veritat i a crear una hipòtesi quasi del tot correcta. Holmes arriba a la conclusió que el propietari d'aquest objecte és un metge de poble tal com havia observat correctament Watson, però que les inicials CCH no fan referència a un club de caçadors sinó a l'hospital de Charing Cross, i que l'hi havia regalat com un agraïment per la seva feina. També arriba a la conclusió que totes les marques que hi ha al centre del bastó són de les dents del seu gos, que normalment porta el bastó al seu amo i com que pesa queden les dents marcades. La contrastació de la hipòtesi s'acaba de resoldre quan el metge entra per la porta del seu domicili, i tot i així significa una sorpresa per Holmes ja que era un molt alt i prim, amb un nas llarg, ulls grisos i era jove. Aquest fet podia ser que sobtés a Holmes perquè ell se'l imaginava físicament una mica diferent.

En aquest cas Doyle no segueix el mètode deductiu correcte al peu de la lletra ja que fa que Watson elabori una hipòtesi errònia, però finalment Holmes acaba descobrint la vertadera hipòtesi.

Hem vist, per tant, amb aquest petit episodi, l'aplicació de mètode.

6.5. DOS MONS CONTRAPOSATS: LA SUPERSTICIÓ I LA CIÈNCIA.

La novel·la de *El gos dels Baskerville* presenta dos mons contraposats. Un d'ells és el món de la superstició, on predomina la irracionalitat, i l'altre és el món de la ciència on tot està basat en la racionalitat.

L'autor descriu un paisatge allunyat de la ciutat, on el que predomina és la credulitat dels personatges. La distància geogràfica entre les landes i el món urbà, es correspon amb la diferència de mentalitat dels habitants de la ciutat i els de les landes.

Els habitants de Devonshire viuen en un lloc allunyat de la civilització, on encara no s'han fet notar els progressos derivats de la industrialització, on no es poden basar en coneixements científics per analitzar la realitat.

En aquest escenari, Stapleton troba el lloc ideal per portar a terme el seu pla. Tots els horrors derivats de la llegenda, els va subratllant amb diferents elements que contribueixen a l'existència real del gos que, de nit, empès pel seu amo, borda i udola. Un altre fet que fa que aquests personatges no puguin tenir un pensament estructurat per la ciència és l'aïllament en què estan sotmesos, perquè la majoria d'ells no s'han allunyat mai de Devonshire.

Paisatge de les landes de Devonshire.

En contraposició a aquest, hi ha un món basat en la ciència, que seria el que està dominat per Sherlock Holmes i també per Watson. Holmes creu que el principal causant de la mort de Sir Charles no està directament relacionat amb la llegenda, sinó que creu que hi ha algú a darrere que s'està aprofitant d'aquesta llegenda. Mitjançant aquesta, l'assassí s'aprofita de la credulitat dels habitants de les landes, que donen per bo el relat i que sí que hi ha un gos que matava els membres de la família Baskerville. Per tant, tot i aquesta llegenda que també pren un paper important, Holmes des del primer moment sap que hi ha algú a darrere d'aquests assassinats, i farà que Watson viatgi a les landes per poder veure el cas de més a prop i per poder allunyar del perill Henry Baskerville.

Finalment, gràcies a el coneixement de Holmes i a la ciència s'acaba descobrint qui és realment el culpable de tots aquests assassinats.

La ciutat està sotmesa a canvis constants, un d'ells és la industrialització, i fa que la seva forma de pensar estigui totalment estructurada per la ciència i el progrés.

6.6. LA NATURA I LA CIUTAT.

En aquesta novel·la també hi ha una contraposició entre dos contextos diferents: Londres, la gran ciutat, i les landes de Devonshire. La gran ciutat és on es veu representat tot el món de la ciència i la racionalitat, en canvi Devonshire és on està il·lustrat tot el món de la superstició i de la irracionalitat. Aquests dos contextos entre ells no estableixen cap relació, però aquesta novel·la fa una ambientació en aquests dos contextos per veure aquesta contraposició representada.

Conan Doyle fa una gran ambientació de Devonshire donant-li un caire molt misteriós i solitari. Podem veure la primera descripció de les landes que fa Watson des del tren abans d'arribar-hi: *"(...)Sobre els quadrats verds dels camps i de la corba baixa d'un bosc s'aixecava en la llunyania un turó gris i malenconiós amb un cim estranyament trencat, confús i vague en la distància, com si fos el paisatge fantàstic d'un somni(...)"*(20)

Aquesta descripció ens la fa perquè el lector pugui fer-se una idea fantasmal de com veien les landes la seva primera vegada en posar-hi els peus. Al llarg de la història apareixen altres descripcions de les landes, però sempre amb aquest caire irreal i misteriós.

Per Watson des del primer moment veiem que les landes no li agraden gens. A la primera carta que li envia a Holmes, Watson diu: *"(...) en aquest racó de món deixat de la mà de Déu. Com més t'estàs aquí més endins se't fica l'esperit de les landes dins l'ànima, la seva immensitat i també el seu encant lúgubre(...)"*(21) També ens fa una descripció de l'avinguda dels Teixos que diu: *"(...) L'avinguda dels Teixos és un camí llarg i trist entre dues parets altes d'arbustos tallats i amb una faixa estreta d'herba a cada banda. Al final hi ha un pavelló d'estiu vell i ruïnós. A mig camí de la porta de la landa on el vell baronet va deixar la cendra del cigar. És una porta de fusta blanca amb una balda(...)"* (22) Amb aquestes descripcions podem veure que per a Watson les

landes són uns espais tenebrosos, on mai no saps el que et pots trobar i un lloc trist per romandre-hi durant una bona temporada.

Una altra de les coses que es poden destacar de les landes és aquest gos tan gros, que és mencionat a la llegenda que explica Mortimer, un gos d'unes grans dimensions, les petjades del qual s'han trobat al costat de *sir* Charles Baskerville. Aquest animal, l'existència del qual no se sap del cert, fa que tots els habitants de Devonshire tinguin por d'ell i tinguin por d'estar sols a les landes. En un moment de l'obra sembla que senten un crit d'un gos: *"(...) –Diuen que és el crit del gos dels Baskerville. Ell va deixar anar un gemec i jo no vaig dir res durant uns moments.*

-Era un gos –va dir finalment-, però semblava que estigués a moltes milles de distància.(...) –Doncs venia d'allí. Vinga, Watson, no us ha semblat també que era el crit d'un gos? No sóc cap criatura, no us ha de fer por dir la veritat. (...)

-Però una cosa era riure-se'n a Londres i una altra és estar aquí en la fosca de les landes i sentir un crit com aquest.(...)". (23)

També cal destacar Baskerville Hall, la mansió de la família Baskerville. La descripció que ens fa Watson és la següent: *"(...) L'avinguda s'obrí en una àmplia extensió de gespa i ja vam tenir la casa al davant. Amb la llum esmorteïda vaig poder veure que el centre era un edifici en forma de bloc sòlid des del qual es projectava un porxo. Tota la façana era coberta d'heura i només s'hi retallava algun pedaç aquí i allà per deixar veure una finestra o un escut entre el vel fosc. D'aquell bloc central s'aixecaven les torres bessones, antigues, amb merlets i moltes espitlleres. A la dreta i a l'esquerra de les torres hi havia unes ales més modernes de granit negre. A les finestres amb molts trencallums es veia una claror apagada, i de les xemeneies sortia una sola columna de fum negre.(...)"* (24) Aquesta descripció ens fa una ambientació de Baskerville Hall, situada en un entorn romàntic, amb vegetació, edificis antics... També ens fa una descripció de la mansió quan es troba al seu interior: *"(...) Ens trobàvem en una sala que impressionava; era àmplia, alta i amb grans bigues de roure enfosquides pel temps. A la gran llar de foc antiga un foc de tions crepitava darrere dels capfoguers. Sir Henry i jo hi vam acostar les mans, ja que les teníem entumides pel llarg viatge. Després vam anar mirant la finestra alta i estreta amb un vitrall antic, el sostre de roure i els caps de cérvol i els escuts de les parets, tot mig borrós i amagat en la claror somorta de la llum*

central. (...) La llum queia sobre on ell era, però unes ombres llargues s'estiraven per les parets i penjaven com un baldaquí negre sobre seu.(...)"(25)

Per altra banda trobem la ciutat de Londres, plena de vehicles, molta gent i molt de moviment, sense boscos i llocs naturals... Tot i així, en aquesta obra no podem parlar molt sobre la ciutat, ja que la major part de la història transcorre a Devonshire, que és un lloc realment allunyat de la ciutat.

Per tant, podem concloure que aquest context que està situat a la natura tindria una relació directa amb el món de la superstició, ja que és un món irracional, en tot moment ens mostra un gran misteri... També podem veure que les landes estan ambientades en un temps passat al que les ciutats estaven vivint, on la revolució industrial era la capdavantera en tots els àmbits. En canvi a les landes no havia arribat l'efecte de la revolució industrial i vivien de manera senzilla, més allunyats del món que estava començant a sorgir. Una de les coses que fa que aquest món sigui misteriós i bastant fantàstic és l'existència de la llegenda dels Baskerville. En general, aquest paisatge de les landes, en contraposició al de la ciutat, és un paisatge ambientat per tal que tingui un aire romàntic. En canvi, la ciutat és un context basat en la ciència, a més està sotmès a un canvi a causa de la revolució industrial, també es basa totalment en la raó, on el màxim exponent és Holmes, i aquest món podríem dir que és el món equivalent a un món racional, on totes els fets s'han de poder explicar per ells mateixos i cal que tinguin lògica i es puguin entendre per ells mateixos.

6.7.ELS PERSONATGES

6.7.1 PERSONATGES FEMENINS.

Els personatges femenins d'aquesta obra no tenen papers protagonistes però tot i així totes i cada una d'elles que apareixen a la novel·la són tractades amb una gran tendresa i un gran afecte. Doyle tenia un gran afecte i respecte a les dones, sobretot a la seva mare, ja que quan ell era petit, la seva mare el va cuidar molt, i va procurar que pogués viure de la millor manera possible tot i les circumstàncies que patia a casa seva. Per tant, en totes les seves obres i concretament en aquesta, Doyle tracta amb un gran afecte i no atribueix cap qualitat dolenta a cap de les dones que apareixen en aquesta història.

La majoria d'elles estan determinades per l'amor, esclaves dels seus marits. Això ens presenta un cas de masclisme sobre les dones, ja que estan totalment dominades pels homes.

Els personatges femenins que apareixen en aquesta obra són Mrs Barrymore, que és l'esposa de John Barrymore. Aquesta no és una persona que expressa normalment les seves emocions, i Watson està realment preocupat perquè a la nit sent uns plors i s'adona que té rastres de llàgrimes a la seva cara i això fa alarmar-lo. Més tard se sap que el motiu de la seva tristesa és per Selden, el seu germà.

Mrs Stapleton, muller de Stapleton, és una noia que posseeix unes qualitats de bellesa diferents i que destaquen de les de les altres noies. Al principi de la novel·la es diu que ella és la germana de Stapleton però al final s'acaba sabent que és la seva esposa. Beryl Stapleton és la noia que adverteix Watson que està en perill, tot i que per equivocació. Beryl podríem dir que té com un doble paper, i aquest és per una banda intentar que Sir Henry no sigui assassinat, però per altra banda és còmplice del seu marit amagant els seus crims anteriors. Mrs Stapleton és un dels personatges secundaris més elaborats per Doyle ja que ella juga amb un doble paper. Per una banda ella no vol de cap manera que matin a Sir Henry i fins i tot l'avisava que està en perill i que vagi alerta ja que el volen matar. Per altra banda, com que Stapleton la té espantada, ella es veu obligada a no dir res del que pugui veure o saber.

Laura Lyons també és una noia realment molt bonica. Filla del senyor Frankland. Es casa sense el permís del seu pare i finalment el seu marit l'acaba abandonant. Com que el seu pare i el seu marit l'abandonen, Laura va parar en mans de Stapleton, el qual la manipula en contra de Charles Baskerville. Laura és la noia que escriu la nota a *Sir* Charles Baskerville la nit abans que morís, per reunir-se amb ell. Laura es podria arribar a considerar sospitosa, ja que en escriure aquesta carta i haver quedat amb Baskerville

6.7.2 HOLMES: L'ABSENT, L'HEROI I L'EXTRAVAGANT.

Narrativament, Conan Doyle ens ofereix en aquesta obra un tractament nou i original respecte les altres obres protagonitzades pel famós detectiu: El personatge de Sherlock Holmes apareix únicament al principi i al final de l'obra. Podríem dir, per tant, que és el gran absent, tot i ser, com no pot ser d'altra manera, l'autèntic cervell desllorigador del misteri.

Des del primer moment Holmes decideix que Watson haurà de viatjar cap a Devonshire per tal de poder protegir la vida de Henry Baskerville ja que Holmes creu que aquest està sotmès a una situació de perill. Holmes es mostra una persona més allunyada d'aquest cas i creu que qui ha d'anar a Devonshire és Watson i que ell podrà investigar tot el que calgui des de Londres. En el moment en què Watson comença a enviar-li els informes sobre tot el que va succeint a les landes, Holmes creu oportú viatjar-hi. Tot i així, ell no va dir a Watson que també viatjaria cap a les landes, ja que si li ho hagués dit, la gent de Devonshire se'n haguessin acabat assabentant que hi havia un detectiu que estava investigant el cas molt més a fons del què ho estava estudiant el Dr Watson. D'aquesta manera Holmes podia actuar de manera lliure, sempre estant molt atent de no fer un pas en fals i que el poguessin descobrir, tot investigant de manera secreta els habitants de les landes per poder treure l'entrellat d'aquest estrany cas.

Finalment, Watson descobreix que Holmes ha estat tot aquest temps amagat en una cova investigant sobre aquest afer, i a més li confessa que ell sap que el culpable i el que està darrere de tots aquests assassinats és Stapleton, que realment és un Baskerville. Stapleton per tant, duu a terme tots aquests assassinats, perquè al cap i a la fi, ell serà l'únic que podrà heretar tots els béns de la família Baskerville.

El lector només veu els fets que succeeixen des del punt de vista del Watson. El lector creu que Holmes és a Londres, ja que es troba absent a la major part de l'obra. Aquest fet és un dels majors factors sorpresa que hi ha en aquesta obra. Doyle també utilitza la creació de trames falses per captar encara més l'atenció del lector. Un exemple el podem veure quan Watson a la nit, veu un home per les landes i troba Selden al seu costat, i això li fa pensar que hi ha algú per les landes que està perseguint a Selden. Aquest fet ens genera una tensió perquè ens genera una intriga i el lector també està pendent de què li pot passar a Selden. Doyle en el moment d'escriure aquesta obra crea moltes escenes en que hi ha un cert grau de suspens, perquè el lector tingui una certa intriga i es vegi captivat pel factor sorpresa característic d'aquesta obra.

6.7.3 EL DOCTOR WATSON.

El doctor Watson, com ja hem dit anteriorment, és un personatge molt important en aquesta obra ja que pren la posició de narrador, a més ell és qui viatja a les landes per mantenir fora de perill Henry Baskerville.

El fet de ser doctor fa que tingui una concepció del món bastant científica i realista. En el moment que el doctor Mortimer els explica la llegenda, Watson no queda tan sorprès com Holmes en el moment que l'acaben de sentir i no hi posa tant d'interès perquè ell no creu que aquesta llegenda pugui ser la causant d'aquests assassinats. El que realment queda commogut per aquesta llegenda i fa moltes preguntes és Holmes tot i que ell sap que no serà a causa de la llegenda el fet que hi hagi hagut tants assassinats.

Tot i així quan Holmes anuncia a Watson que haurà d'acompanyar Henry Baskerville a Devonshire, per Watson no significa cap problema tot i que Sherlock Holmes li digui que no li agrada que ell hagi de viatjar a Devonshire, ja que cada cop veu que és un cas complicat i que podria ser que no acabessin sans i estalvis d'aquest

afer. Tot i sentir això Watson fa el que li ha indicat Holmes i sempre vetllant per la vida de Henry Baskerville.

Dibuix de Watson esperant que arribi el tren.

En aquesta obra Watson té una gran responsabilitat i sempre ha d'actuar d'una manera molt prudent abans de fer qualsevol pas que pugui ajudar a resoldre el cas. Watson intenta actuar de la manera més correcta possible, seguint totes les instruccions que li dóna Sherlock, però a vegades es veu obligat a actuar d'una manera diferent a la que Holmes li havia demanat, perquè la situació no li ha permès actuar com ho hauria d'haver fet. Tot i així, les decisions que pren Watson en cap moment han estat errònies sinó que han estat correctes o millors que les que li havia donat Holmes.

6.8. EL TEMA DE L'AMOR.

Tot i que l'amor no és un dels arguments principals, sí que condiciona, contextualitza i informa moltes de les actuacions que adopten els personatges d'aquesta obra. El paper de les dones en vers els homes és tant de gratitud com de fidelitat i protecció. En canvi el paper dels homes és totalment contrari, perquè n'hi ha que utilitzen les dones per aconseguir els seus fins. La visió que es té de l'amor al llarg de l'obra és pessimista perquè no planteja una relació entre dues persones des del punt de vista de la igualtat i el respecte, sinó que el presenta com una mena de relació amb dominadors i dominades,

on les dones han de jugar un paper d'acceptació d'un paper secundari. Fins i tot podríem arribar a utilitzar la paraula masculisme per definir l'actitud que adopten els homes en aquesta obra. Per contraposició, veiem una actitud d'amor "maternal" i protector d'una dona, Mrs Barrymore, en vers el seu germà petit, que és el fugitiu Selden.

Tant l'actitud dels homes respecte de les seves suposades parelles, com la de les dones en vers les seves parelles, com la de Mrs Barrymore envers el seu germà, poden ser un fidel reflex del paper que va jugar la mare de Doyle respecte el seu marit i durant la seva infantesa.

6.9. L'ENGANY COM A ESTRATÈGIA LITERÀRIA

Estem acostumats que moltes produccions cinematogràfiques de "suspens" estan plenes de pistes falses sobre el que ha passat o qui ha fet uns determinats fets; això també ho trobem a les novel·les de Agatha Christie. Aquest recurs l'utilitza Doyle en aquesta novel·la. Tal com ens és presentada, sembla una història on tota una colla d'elements no naturals són els causants d'unes morts. L'engany es va mantenint al llarg de tota la narració, ja que nosaltres veiem els fets a través dels ulls del doctor Watson, i només fins que apareix Sherlock Holmes, ignorem que la llegenda, el gos, són instruments d'un Baskerville per aconseguir la herència. A més, se'ns ha donat a entendre al principi de la narració que, a part de Sir Charles, no hi havia ja cap altre Baskerville. Tota la història de la fuga d'un pres, també distreu la nostra atenció.

Dintre de la narració, trobem també l'engany de Sherlock Holmes envers el doctor Watson. Aquest és un recurs que fa servir Sherlock Holmes per no comprometre les seves investigacions, ja que la seva presència podria posar en alerta Stapleton que, conscient de ser vigilat, actuaria amb més cautela. No oblidem que des de bon principi Sherlock Holmes considera que Sir Charles Baskerville està en greu perill, ja que és conscient que el causant de la mort de Sir Henry Baskerville és un criminal molt astut i perillós.

7. SHERLOCK HOLMES I L'ACTUALITAT.

El personatge de Sherlock Holmes ha transcendit l'àmbit estrictament literari. En vida de Conan Doyle ja es va veure que, el dia que el personatge de Holmes acabés desapareixent per sempre, tindria una gran repercussió.

Els lectors de les històries de Holmes esperaven amb delit la continuació de les aventures de Holmes que es publicaven en una revista anomenada "*The Strand Magazine*".

Unes de les decisions errònies que va prendre Doyle va ser en el moment que va fer desaparèixer Holmes. A causa de la seva desaparició els carrers de Londres van mostrar dol per la mort d'aquest personatge fictici que en realitat s'havia convertit en un personatge que havia transcendit l'àmbit de la literatura. Arran d'aquest fet Doyle es va veure obligat a fer reaparèixer al personatge.

Anys després de la mort de Doyle el personatge de Holmes segueix tan present com en el moment en què es publicaven els seus relats.

Molts autors han quedat fascinats amb el personatge que va crear Doyle i l'han agafat com a protagonista de les seves novel·les. Amb l'arribada de la televisió, el cinema i el còmic, el personatge de Holmes ha esdevingut encara més famós. Aquests mitjans s'han ocupat del personatge de Holmes fent un ampli ventall de pel·lícules, diverses sèries i també molts còmics.

A Londres, la ciutat on va viure Doyle, hi ha diversos espais que han estat dedicats especialment al personatge. Hi ha el *Sherlock Holmes Museum* que va ser obert l'any 1990 al 221B de Baker Street. Tot i així, actualment aquesta direcció està situada entre el 237 i 241 de Baker Street. A Charing Cross, hi ha el *Sherlock*

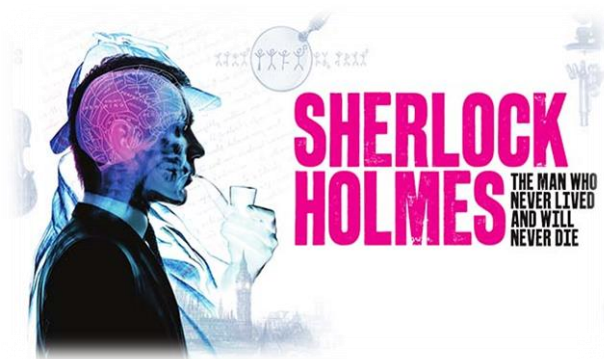

Reproducció de l'habitació de Holmes a Londres

Holmes Pub on hi ha una de les col·leccions més importants del món que es basa en el famós detectiu. Al pub també hi podem trobar una rèplica exacta de l'habitació de Sherlock Holmes on passava tantes estones.

Prop de Baker Street també hi ha una estàtua de Holmes que ens mostra de manera fidel com era el personatge.

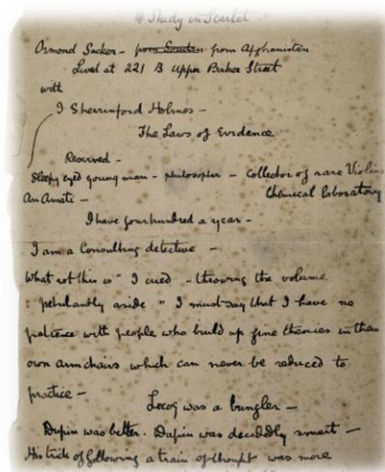
A Londres també podem trobar el museu Madame Tussauds, en què descobrirem diverses figures de cera, entre les quals Sherlock Holmes i el seu company Watson.

Anunci de l'actual exposició que hi ha a Londres

Actualment al Museu de Londres hi ha una exposició anomenada *The man who never lived and will never die*, que va ser inaugurada el dia 17 d'octubre de 2014 i es pot visitar fins al 12 d'abril de 2015. Des de feia 60 anys que no es feia cap exposició tan important dedicada al famós detectiu.

Aquesta exposició mostra totes les curiositats i detalls del famós detectiu de Sherlock Holmes. S'hi poden trobar des d'objectes característics del personatge fins als primer esborranys que va fer Doyle d'un dels diversos llibres. En aquesta exposició es contrasten tant aspectes nous i vells de Holmes. Les parets estan plenes de cites que el detectiu va dir i allà s'analitzen tots els comportaments que va tenir el personatge al llarg de la seva obra.

Esborrany escrit per Doyle del llibre *Estudi en Escarlata*.

Actualment també és possible fer una ruta Sherlock Holmes a Londres que comença a Baker Street, passa per l'emblemàtica estàtua del detectiu i a la fi els visitants s'endinsen en el famós museu del Sherlock Holmes on es pot veure una rèplica de l'habitació que van compartir durant molt de temps Watson i Sherlock i on també es

veuen molts objectes característics d'aquests dos personatges. També es visiten molts altres llocs on aquest personatge tan famós va passar algun moment de la seva vida.

Una de les altres coses que està triomfant molt actualment fent referència al personatge de Sherlock Holmes és una sèrie de la BBC anomenada Sherlock. Aquesta sèrie no és

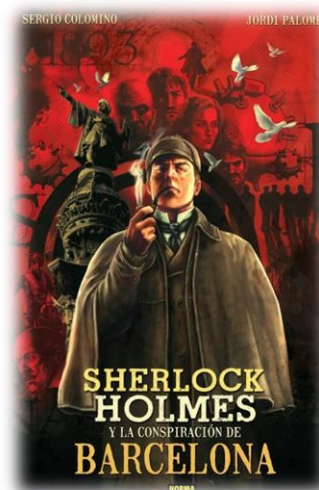

Personatges protagonistes a la sèrie Sherlock de la BBC

una rèplica exacta de totes les aventures de Sherlock Holmes, sinó que d'algunes d'elles se'n fa una adaptació moderna com podem veure amb *El gos dels Baskerville*. La base de la història és la mateixa però alguns fets argumentals pateixen alguns canvis que fan que la sèrie tingui un aire més modern.

Una de les altres sèries modernes que s'han fet de Sherlock Holmes és l'anomenada Elementary. No tots els episodis d'aquesta sèrie estan ambientats a Londres. Aquesta està ambientada als Estats Units, en concret a Nova York. A diferència de les altres sèries, el personatge de Watson no és un home, sino que és una dona anomenada Dra Joan Watson.

Les influències no només van ser a Anglaterra i voltants sinó que també es va fer un còmic de Sherlock Holmes ambientat a Barcelona que es diu "*Sherlock Holmes y la conspiración de Barcelona*", en què representa que Holmes va a Barcelona per investigar la reparació d'una nau submarina, però en aquell mateix moment a Barcelona hi ha un greu conflicte entre la societat burgesa i la classe obrera. A causa d'aquest malestar social Holmes acabarà sent testimoni d'un dels fets més problemàtics de la història de Barcelona.

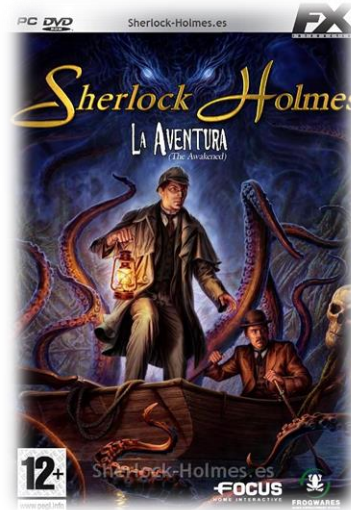

Portada del còmic.

També s'han fet jocs per ordinador i consoles basats en la figura de Sherlock Holmes en què es recreen ambients lligats al detectiu i en els quals es tracta de resoldre casos que prenen com a protagonista el personatge.

Joc per la consola del detectiu Sherlock Holmes.

Joc d'ordinador del detectiu Sherlock Holmes.

Un segle després del naixement del personatge continua sent font d'inspiració per a molts. Tal com veurem en el següent apartat, el protagonista del còmic El detectiu Conan i els personatges principals de la sèrie Doctor House, estan inspirats en els personatges de Holmes i Watson. Periòdicament, són portades a la pantalla les aventures del detectiu, n'és exemple una de les darreres produccions la pel·lícula *Holmes* dirigida per Guy Ritchie l'any 2009, així com les sèries esmentades en aquest mateix apartat.

8. EL GOS DELS BASKERVILLE versus THE HOUNDS OF BASKERVILLE

La BBC ha produït, en els últims anys, una adaptació moderna de diversos capítols en forma de sèrie sobre el famós detectiu Sherlock Holmes. Aquesta s'anomena *Sherlock*. S'estrenà el dia 25 de juliol de 2010 i consta de tres temporades amb tres capítols cadascuna. La sèrie situa el detectiu al Londres del segle XXI.

Benedict Cumberbatch, protagonista de la sèrie Sherlock.

L'extravagància del personatge portada als nostres dies resulta extraordinàriament atractiva si a més hi sumem una realització impecable que juga amb les noves tecnologies i una interpretació excepcional i captivadora a càrrec de Benedict Cumberbatch que encarna el protagonista.

És ben interessant, per tant, una vegada fet l'estudi de la novel·la *El gos dels Baskerville* fer un salt en el temps i gaudir d'una lectura moderna i televisiva del clàssic de Doyle. El capítol analitzat és el 2n de la segona temporada i porta per títol *The Hounds of Baskerville*.

Fins a quin punt l'episodi vol ser fidel al llibre? Com es pot traslladar una història plena d'ingredients llegendaris i supersticiosos al segle de la tecnologia? Certament, sembla tot un repte.

L'argument d'aquest capítol segueix la línia principal del llibre, però hi ha diversos canvis en alguns trets argumentals. En el que cal fixar-nos és que moltes de les coses que sortien al llibre segueixen igual ni que la sèrie sigui una adaptació moderna.

Una de les coses que no canvia gens de l'obra a la sèrie és la presència i l'actitud del personatge de Sherlock Holmes. Tant a l'obra com a la sèrie és un personatge amb una gran actitud que s'imposa per davant dels altres. La seva intel·ligència brilla per sobre la de tots els altres personatges i ningú no el pot eclipsar. També es veu reflectit el

moment en què el personatge necessita un moment de calma per poder pensar bé i poder lligar caps. En aquest moment del capítol, Watson avisa la noia que es troba amb ell que Holmes estarà una estona sense parlar i que és millor que el deixin sol. També es veu la necessitat que té Holmes quan no té algun cas per fer funcionar la seva ment i estar ocupat pensant. En aquest cas recorre al tabac. També veiem que vol presumir de les seves grans capacitats intel·lectuals, ja que quan fa una deducció l'explica detalladament al seu client per tal que tingui una certa admiració cap a Holmes.

Cal destacar com el llenguatge audiovisual s'ha posat al servei del personatge per potenciar-ne totes les seves extraordinàries aptituds mentals: zooms, efectes fets per ordinador, plans de detalls...que volen il·lustrar l'agilitat de la seva ment.

Una de les altres coses que no canvia de l'obra al capítol és tota l'ambientació. Des del primer moment en què arriben a Baskerville es veu un paisatge on la boira hi governa i on tot està envoltat de molta vegetació:

les landes que eren un lloc trist, fosc i difícil de viure-hi. Així mateix, només d'iniciar-

Personatge de Holmes quan acudeix a la depressió on van trobar mort Charles Baskerville.

se el capítol, l'espectador queda immers en un paisatge tenebrós i esfereïdor en què, i novament gràcies a les noves tècniques de filmació, viurem els primers minuts que ens situaran enmig d'un autèntic malson.

Aquest paisatge que de dia pot semblar bell, quan es fa de nit, i la boira s'hi aplanava, es converteix en un paisatge fantasmagòric on poden ocórrer les més terribles històries i on poden habitar tot tipus d'éssers terribles. I aquestes característiques es donen en la seva màxima expressió en el lloc on troben mort a Charles Baskerville, una depressió on poden viure criatures de la nit. La sèrie vesteix aquest lloc amb llums tènues però de colors poc naturals, més infernals.

Una dels trets comuns de la novel·la i del capítol és la suposada existència d'un gos amb característiques no naturals, que seria el causant de la mort de Charles Baskerville a la novel·la i a l'episodi. A la novel·la es fa constant referència a un gos monstruós. Acabem sabent que era un gos de grans dimensions, potser un "dogo", que Stapleton empolvorava amb unes sals fosforescents amb les quals també untava l'interior de la boca. Tot això conferia un aspecte fantasmagòric i monstruós a l'animal, que així tenia terroritzats tots els habitants de la contrada. Aquest mateix caràcter antinatural del gos ens és suggerit pel fet que Baskerville és un complex militar rodejat del més gran secret, però on es rumoreja que es porten a terme experiments genètics. En el capítol, es fa referència a una persona que ha visitat el complex i que ha vist coses monstruoses. Per acabar, un dels problemes que li és plantejat a Holmes és la desaparició d'un conill lluminós, que després veiem que estava relacionat amb aquest complex.

Per concloure aquest apartat podem dir que la comparació establerta està basada en totes les semblances entre el capítol i la novel·la ja que, com que és una adaptació moderna, les diferències eren moltes.

EL MÈTODE DEDUCTIU APLICAT AL CAPÍTOL.

En aquest capítol hi ha diversos moments que Holmes arriba a un seguit de deduccions a través de l'observació, com també vam poder veure al llibre.

La primera escena en què podem veure que utilitza aquest mètode deductiu és quan Holmes està buscant el seu tabac i no el troba. Quan arriba la dispesera, Holmes l'analitza detalladament i sap tot el que ha estat fent. S'adona que ha anat a veure els amos d'una sandvitxeria perquè porta un vestit nou i per cuinar no es vestiria així i a més hi té restes de farina. També s'adona que té restes d'alumini en una ungla i per tant ha jugat al "rasca-rasca", i també s'adona que porta un perfum concret.

Una altra escena on podem veure aquest mètode deductiu instantani és quan veu per primer cop Henry Baskerville. Holmes dedueix que Henry ha arribat a casa seva des de Devon amb el primer tren i que ha pres un esmorzar decebedor i un cafè, i que s'ha fixat amb una noia que seia a prop seu però al final ho ha deixat estar. Seguidament li diu que creu que té una gran ansietat per fumar el primer cigarret del dia. Henry està sorprès per la deducció que ha fet Holmes i li comença a explicar com ho ha deduït. Primer es fixa amb els trossos de bitllet que encara porta Henry. També s'adona que té un tovalló del

tren que ha fet servir per eixugar el cafè que ha vessat, i amb això es fixa que el color de la taca no tenia llet. També li diu que encara té restes de quetxup als llavis i a la màniga, i això li fa veure que ha esmorzat algun entrepà calent que és típic dels trens. També li diu que sap que ha conegut una noia perquè amb el tovalló que ha fet servir per mocar-se hi havia un número de telèfon escrit i la lletra era molt femenina. Quan ha eixugat el cafè amb el tovalló ha repassat els quatre últims dígit ja que s'havien esborrat una mica perquè volia conservar el número, però com que l'ha fet servir per mocar-se ha donat a entendre que ja no li interessava. També veu que té unes taques de nicotina als dits tremolosos i al tren no es pot fumar i abans d'agafar el taxi tampoc ha pogut fumar. Aquí acaba la seva deducció totalment encertada sobre el que Henry havia fet abans d'arribar a casa de Holmes.

De totes aquests fets Holmes en dedueix que Henry ha recorregut a ell perquè té un greu problema i necessita una ajuda externa.

Trossos del bitllet de tren que encara té Henry.

Tovalló que ha fet servir al tren amb una taca de cafè.

Restes de quetxup de l'entrepà que s'ha menjat per esmorzar.

Mocador amb el qual ha eixugat el cafè i on ha repassat els últims dígit el telèfon.

9. SHERLOCK HOLMES, ICONA I MITE: ALGUNES CURIOSITATS.

El personatge de Sherlock Holmes ha arribat a transcendir les pàgines de les novel·les d' A. Conan Doyle per passar a ser un mite que sobreviu als temps. Qui no coneix el personatge? El detectiu ha transcendit fronteres, èpoques, cultures i s'ha convertit en una icona londinenca i en un mite literari i cinematogràfic. Un gran nombre de societats holmesianes existeixen actualment, especialment a Anglaterra i a Estats Units, que fan créixer el culte al personatge, al seu estil i a la seva intel·ligència. Igualment uns quants objectes són avui dia indestruïbles de la seva personalitat i han esdevingut autèntiques icones sherlockianes.

Els principals que associem a Sherlock Holmes són la pipa, la lupa i el barret de caçador de daines.

Pipa i lupa de Sherlock Holmes.

Barret de caçador de daines.

La pipa l'associem a Sherlock Holmes ja que al llarg dels seus relats veiem que és un detectiu que sap identificar les cendres dels diferents tipus de tabac. De fet un dels seus vicis que exercia constantment era fumar. Tot i així Doyle no va ser el que va atribuir-li aquest objecte. La primera vegada que veiem Holmes amb una pipa és en una obra de teatre protagonitzada per William Gillette.

El barret de caçador de daines mai no va ser esmentat en cap de les obres de Doyle. Va ser una invenció de Sidney Paget, que va ser un il·lustrador de les novel·les de Doyle. Al relat *El misteri de la vall de Boscombe* l'il·lustrador va tenir una confusió amb la gorra de drap, que és la que utilitzava Holmes i la gorra de caçador de daines.

La lupa també se li atribueix perquè és un objecte que serveix per detectar coses que a simple vista no es poden veure i li serveix per acabar esbrinant més detalls.

També hi ha diverses frases que quan les sentim el primer que ens ve al cap és el personatge de Sherlock Holmes. Una d'elles és "Elemental, estimat Watson". És curiós que Holmes mai va pronunciar textualment aquesta frase en cap de les seves novel·les. A la pel·lícula *El retorn de Sherlock Holmes* és el moment on aquesta mítica frase surt per primera vegada. Altres expressions que, quan les sentim, Holmes ens ve a la ment són "Interessant, tot i que elemental" o "Superficial, estimat Watson". Aquestes frases també ens fan veure la superioritat que sentia Holmes per sobre els seus amics com Watson.

Els grups de persones que són estudiosos de l'obra de Doyle se solen agrupar sota el nom de "Sherlockians" o "Holmesians". Actualment els "Sherlockians" són els aficionats de Holmes per la part americana. En canvi s'anomenen "Holmesians" els aficionats d'arreu d'Europa.

A Londres, el 221b de Baker Street actualment ha estat remodelat ja que abans no existia. Una de les coses que criden molt l'atenció és que tot i que Holmes va ser un personatge de ficció, arriben unes dues-mil cartes a l'any demanant consells a Holmes. Aquestes cartes són respostes per uns empleats que es dediquen exclusivament a respondre tot tipus de peticions.

Entrada 221b Baker Street,
Londres.

Una de les altres curiositats que molt poca gent sap és que el nom complet de Sherlock Holmes és William Sherlock Scott Holmes i que té un germà que és tan o més intel·ligent que ell que s'anomena Mycroft Holmes.

El detectiu Conan, inspirat en Holmes.

Els protagonistes de la sèrie Dr House estan completament inspirats en Holmes i el seu company Watson . També ho podem veure amb els noms que s'han donat als personatges. Dr House té una certa semblança a Holmes i el millor amic del Dr House és James Wilson, que s'assembla a Dr Watson.

El protagonista de la sèrie de dibuixos animats japonesa, el Detectiu Conan, és un altre dels molts personatges inspirats amb Holmes. Per això el personatge principal porta el nom de l'autor.

A l'habitació de Holmes hi podem veure a la paret les inicials VR, que són fetes per ell amb la seva pistola. Aquestes inicials volen dir Victòria Regina (Reina d'Anglaterra).

Revòlver que utilitzava Sherlock Holmes.

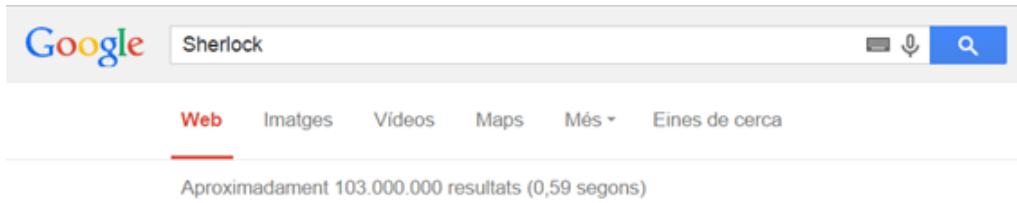

Inicials VR a l'habitació de Holmes.

Doyle no tenia pensat anomenar Sherlock Holmes el personatge que tindria tanta repercussió en el món de la literatura. La seva idea inicial era posar-li Sherinford Holmes, però diverses persones li van dir que era un nom molt difícil de pronunciar i va decidir posar-li Sherlock.

Totes aquestes curiositats i anècdotes que hem esmentat no són més que un botó de mostra de la immensitat de la transcendència i popularitat que ha arribat a prendre aquest personatge.

Per acabar, exposarem un altre índex de popularitat del personatge. Quan al Google introduïm la paraula Holmes apareixen aproximadament uns 204.000.000 resultats i quan introduïm la paraula Sherlock apareixen uns 103.000.000 resultats.

Índex de popularitat de Sherlock Holmes en introduir el seu nom al Google.

10.CONCLUSIONS.

El personatge de Sherlock Holmes s'ha acabat convertint en una icona o mite, ja que és el detectiu per excel·lència de les novel·les de detectius i és el que ha sobresortit entre tots els altres detectius de l'època i el que encara es mostra tan viu com el dia que va sortir a la llum per primera vegada.

La literatura està plena de personatges que, creats a les pàgines d'un llibre, han adquirit una existència pròpia i aquesta existència transcendeix el temps. En poden ser exemples Ulisses, Don Quixot, Hamlet... tots ells nascuts en obres distingides en la història de la literatura universal. Sherlock Holmes, d'origen molt més humil, nascut en el marc de la novel·la policíaca i de detectius, ha aconseguit participar de l'Olimp on habiten els personatges abans esmentats.

L'atzar va fer que un metge escocès, admirador de Walter Scott i devot de la novel·la històrica, es veiés empès a escriure per intentar millorar la seva situació econòmica. Sense voler-ho, acabava de donar vida al personatge de Sherlock Holmes que a partir d'aquell moment condicionaria la vida del seu autor, i que adquiriria una autonomia que li condicionaria la trajectòria literària.

A l'inici d'aquest treball em preguntava com podia ser que un personatge literari hagués tingut una transcendència tan gran i com encara podia ser tan actual. En acabar aquest treball podem respondre aquestes preguntes: És un detectiu tan important per la seva capacitat de deducció i observació. També crida molt l'atenció aquesta actitud lliure i la seva personalitat que el fa en general extravagant, en determinades situacions. Conscient de les seves capacitats i habilitats es mostra orgullós i fins i tot despectiu amb el seu company, però lliure, com hem dit, no es doblega a cap interès extern. Tanmateix, darrere aquesta arrogància trobem un personatge humà.

Holmes a vegades té un sentit personal de la justícia que pot no coincidir amb la justícia que administrarien els tribunals, però que ens és més propera que les decisions laberíntiques i de vegades plenes de trampes dels organismes judicials.

Per concloure aquest treball, vull posar en evidència l'interès d'haver constatat l'actualitat del personatge. Les repetides adaptacions de les seves aventures als mitjans audiovisuals actuals mostren que malgrat ser una producció de la darrerria del segle XIX i el primer quart del segle XX, continua mantenint l'interès que va despertar en el seu

moment i que les seves característiques el fan un personatge viu i no només actual, sinó intemporal. Referent a la novel·la analitzada, m'agradaria remarcar determinats valors de l'obra. En primer lloc l'atractiu del relat que conjuga una trama detectivesca amb una història amb elements fantàstics, en segon lloc, els recursos estilístics que fa servir l'autor per mantenir l'interès del lector i també la versatilitat de l'argument, que és el que ha permès una adaptació tan lliure i que segueix conservant l'essència de la història original.

En aquest treball hem assistit al naixement de Sherlock Holmes. Ara en tancar la darrera pàgina d'aquest treball, no li diem adéu perquè sabem del cert que el trobarem en qualsevol racó, malgrat que primer no el reconeixem ja que ha substituït la lupa per l'anàlisi de l'ADN.

11.CITES TEXTUALS

- (1) Sir Arthur Conan Doyle (2004) *Estudi en escarlata*. Laertes S.A. Pàgina 55
- (2) Sir Arthur Conan Doyle *.Estudi en escarlata*: Pàgina 72
- (3) Harry Houdini fou un mag d'origen nord-americà.
- (4) Sir Arthur Conan Doyle (1991) *Els darrers aplaudiments*. Laertes S.A. Pàgina 63
- (5) Sir Arthur Conan Doyle (2004) *El retorn de Sherlock Holmes II*. Laertes S.A. Pàgina 11
- (6) Sir Arthur Conan Doyle (2004) *Les memòries de Sherlock Holmes I: L'escrivent de l'agent de borsa*. Laertes S.A. Pàgina 52
- (7) Sir Arthur Conan Doyle (2009) *El gos dels Baskerville*. Vicens Vives. Pàgina 13
- (8) *Els darrers aplaudiments: La capsula de cartolina* Pàgina 38
- (9) *Estudi en escarlata*. Pàgina 50
- (10) Sir Arthur Conan Doyle(2004). *Les aventures de Sherlock Holmes (II): El robí blau*. Laertes S.A. Pàgina 9
- (11) Sir Arthur Conan Doyle. *Les memòries de Sherlock Holmes I. Silver Blaze*. Pàgina 11
- (12) Sir Arthur Conan Doyle. *Estudi en escarlata*. Pàgina 27-28
- (13) Sir Arthur Conan Doyle. *Estudi en escarlata*. Pàgina 26-27
- (14) Sir Arthur Conan Doyle. *Estudi en escarlata*. Pàgina 27
- (15) Sir Arthur Conan Doyle. *Estudi en escarlata*. Pàgina 64
- (16) Sir Arthur Conan Doyle. *El signe dels quatre*. Pàgina 73 i 74
- (17) Sir Arthur Conan Doyle (2011) *Les aventures de Sherlock Holmes: Un escàndol a Bohèmia*. Pàgina 7
- (18) Sir Arthur Conan Doyle. *El gos dels Baskerville*. Pàgina 7

- (19) Jerry Palmer (1978). *Thrillers*. Pàgina 99
- (20) Sir Arthur Conan Doyle. *El gos dels Baskerville*. Pàgina 67
- (21) Sir Arthur Conan Doyle. *El gos dels Baskerville*. Pàgina 92
- (22) Sir Arthur Conan Doyle. *El gos dels Baskerville*. Pàgina 95
- (23) Sir Arthur Conan Doyle. *El gos dels Baskerville*. Pàgina 115
- (24) Sir Arthur Conan Doyle. *El gos dels Baskerville*. Pàgina 70
- (25) Sir Arthur Conan Doyle. *El gos dels Baskerville*. Pàgina 71

12.BIBLIOGRAFIA

Oxford web applications (2000). *The Oficial Web Site of the Sir Arthur Conan Doyle Literary State*. [article en línia] Oxford web applications. [Data de consulta: 06/09/2014] <<http://www.sherlockholmesonline.org/Biography/index.htm>>

BBC (2014). *Sir Arthur Conan Doyle (1859-1930)*. [article en línia] BBC. [Data de consulta: 29/06/2014] <http://www.bbc.co.uk/history/historic_figures/conan_sir_arthur_doyle.shtml>

El poder de la palabra (2014). *Arthur Conan Doyle*. [article en línia]. [Data de consulta: 29/06/2014] <<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=1599>>

El resumen. (2012). *Biografía del escritor Arthur Conan Doyle*. [article en línia]. [Data de consulta: 29/06/2014] <http://www.elresumen.com/biografias/arthur_conan_doyle.htm>

Virgina Hernández (2012). *Un sir que no queria ser tal*. [article en línia] El mundo. [Data de consulta: 01/09/2014] <<http://www.elmundo.es/especiales/2012/cultura/sherlock-holmes/el-autor.html>>

El busto de palas(2010). *Curiosidades que desconoces sobre Sir Arthur Conan Doyle*. [article en línia] El busto de palas. [Data de consulta: 03/07/2014] <<http://elbustodepalas.blogspot.com.es/2010/08/curiosidades-que-desconoces-sobre.html>>

Caracol (2013). *Las curiosidades de Sir Arthur Conan Doyle el padre de Sherlock Holmes*. [article en línia]. Caracol radio. [Data de consulta: 29/06/2014] <<http://www.caracol.com.co/noticias/entretenimiento/las-curiosidades-de-sir-arthur-conan-doyle-el-padre-de-sherlock-holmes/20130705/nota/1927878.aspx>>

Virgina Hernández(2012). *Un sir que no queria ser tal*. [article en línia]. El mundo. [Data de consulta: 29/06/2014] <<http://www.elmundo.es/especiales/2012/cultura/sherlock-holmes/el-autor.html>>

La tercera (2012). *Museo de Londres inaugura primera exposición sobre Sherlock Holmes en 60 años*. [article en línia]. La tercera [Data de consulta: 21/11/2014]

<<http://www.latercera.com/noticia/cultura/2014/10/1453-600550-9-museo-de-londres-inaugura-primer-exposicion-sobre-sherlock-holmes-en-60-anos.shtml>>

Nowhere man. (2011) *Curiosidades de Sherlock Holmes*. [article en línia]. 20 minutos. [Data de consulta: 29/11/2014]

<<http://listas.20minutos.es/lista/curiosidades-de-sherlock-holmes-288352/>>

Conan Doyle Encyclopedia. (2014). *The Conan Doyle Encyclopedia*. [article en línia]. Sshf. [Data de consulta: 18/11/2014]

<http://www.sshf.com/encyclopedia/index.php/Sherlock_Holmes>

Series en català. (2014). *Els gossos de Baskerville*. [article en línia]. Daily motion. [Data de consulta: 14/11/2014] <http://www.dailymotion.com/video/x1522am_sherlock-2x02-els-gossos-de-baskerville-1-2-catalan_shortfilms>

Series en català. (2014). *Els gossos de Baskerville*. [article en línia]. Daily motion. [Data de consulta: 14/11/2014] <http://www.dailymotion.com/video/x14yr63_sherlock-2x02-els-gossos-de-baskerville-2-2-catalan_shortfilms>

Schiafinno Grupo. (2012). *Tras la huella de Sherlock Holmes, ruta a pie por Londres*. [article en línia]. Play and tour. [Data de consulta: 13/11/2014] <<http://www.playandtour.net/audioguias-blog/2012/01/tras-la-huella-de-sherlock-holmes-ruta-por-londres-i/>>

Luis Ventoso. (2014). *Sherlock Holmes revive en un Londres sin niebla*. [article en línia]. ABC. [Data de consulta: 25/11/2014]. <<http://www.abc.es/cultura/arte/20141019/abci-sherlock-holmes-exposicion-londres-201410182053.html>>

LLIBRES

Bédarida, François. (1988). *La era victoriana*. Oikos-tau.

ISBN: 84-281-0639-8

Canales, Esteban. (1999). *La Inglaterra victoriana*. Ediciones Akal.

ISBN: 84-460-1185-9

Conan Doyle, Arthur. (2009). *El gos dels Baskerville*. Aula literària. Vicenç Vives.

ISBN: 978-84-316-3474-2

Conan Doyle, Arthur . (1992). *El regreso de Sherlock Holmes*. Grupo Anaya.

ISBN: 84-207-4802-1

Conan Doyle, Arthur. (1990). *Las aventuras de Sherlock Holmes*. Grupo Anaya.

ISBN: 84-207-3953-7

Conan Doyle, Arthur. (2004) *Estudi en escarlata*. Laertes S.A.

Conan Doyle, Arthur. (2004) *El signe dels quatre*. Laertes S.A.

Conan Doyle, Arthur. (2011) *Les aventures de Sherlock Holmes I*. Laertes S.A.

ISBN: 978-84-7584-723-8

Conan Doyle, Arthur. (1991) *Els darrers aplaudiments*. Laertes S.A.

ISBN: 84-7584-167-8

Conan Doyle, Arthur. (1988) *Les memòries de Sherlock Holmes I*. Laertes S.A.

ISBN: 84-7584-089-2

Conan Doyle, Arthur. (2004) *Les aventures de Sherlock Holmes II*. Laertes S.A.

Leroux, Gaston. (1999). *El misteri de la cambra groga*. Aula literària. Vicenç Vives

ISBN: 84-316-5053-2